1893 - 1963
70-ий РІК ВИДАННЯ
І СЛУЖБИ СВОЄМУ
НАРОДОВІ ТА ПРАВДІ

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City 3, N. J.
HEnderson 4-0237
HEnderson 4-0807
УНСоюз: HEnderson 5-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXX. Ч. 239. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 19-го ГРУДНЯ 1963 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, DECEMBER 19, 1963 No. 239. VOL. LXX.

СЕНАТСЬКА КОМІСІЯ ВИДАТКІВ ПРИЗНАЛА НА ЗАКОРДОННУ ДОПОМОГУ $3.3 БІЛЬЙОНА

Вашингтон. — Сенатська Комісія Видатків 17-го грудня схвалила на допомогу закордонові в році, що зачався 1-го липня 1963, суму — $3 300 000 000. Одночасно ця ж Комісія відкинула ухвалу Палати Репрезентантів, згідно з якою уряд не мав би права давати ґарантії на кредити для СССР та інших комуністичних держав, які закуплять пшеницю в цій країні. Палата признала на закордонну допомогу тільки — $2 800 000 000. Сенатська Комісія привернула із зменшеної суми ще $500 000 000. Уряд домагався на закордонну допомогу $4 500 000 000, Конґрес признав був — $3 600-000 000, але при ухвалюванні дійсних видатків цю суму поменшено до — $3 300 000 000. Повний Сенат мав би вирішувати цю справу в середу 18-го грудня, якщо не буде ані одного голосу спротиву, бо, за сенатським реґуляміном, тоді цю справу можна б брати під наради аж після 3-ох днів, а 20 грудня Конґрес має закін- 20 грудня Конґрес має скінчині свята. Коли буде спротив, то цю справу вирішуватимуть аж на другій сесії 88-го Конґресу, яка мала б початися в перших днях січня 1964-го року. За те, щоб скасувати ухвалу Палати Репрезентантів проти урядових ґарантій для кредитів на продану до комуністичних країн пшеницю, голосувала дуже незначна більшість в Комісії, і тому можливо, що в повному Сенаті цей внесок може перепасти. Сенатор Карл Мундт із Південної Дакоти заповів, що він поведе боротьбу проти урядових ґарантій в повному Сенаті. Ухвала Комісії є перемогою президента Джансона, який гостро виступив був проти Палати Репрезентантів за надто велике зменшення фондів на закордонну допомогу. Але на рішення Комісії мав вплив лист президента Кеннеді ще з 15-го листопада, який відчитали на Комісії перед голосуванням. Рішення Сенату мусять бути узгіднені на спільній конференції, в якій будуть представники обидвох Палат. Сподіваються, що висота закордонної допомоги вирішена буде компромісово, і що Конґрес схвалить суму — $3 050 000 000.

Секретар праці перестерігає молодь проти занедбування освіти

Вашингтон. — Секретар праці Віллард Вірц заявив із приводу виходу в світ нового статистичного тому під заголовком „Вигляд на затруднення", що молоді люди, які не подбають принаймні про повне закінчення середньої школи (гай скул), вчинять „економічне самовбивство", бо їм важко буде дістати працю в найближчих роках. Книжка „Вигляд на затруднення" має 792 сторінки, там є поради в справі майже 700 різних затруднень, від працівника в атомовій машині аж до звичайного робітника. З книжки виходить, що в найближчих роках працю зможе дістати тільки той молодий робітник, який має якнайбільшу освіту, це значить, що матиме закінчений гайскул, а крім того, ще якусь фахову підготову яка влегшувала б йому знайти затруднення зараз по закінченні освіти. Українські батьки повинні пам'ятати на цю осторогу секретаря праці та дозволити своїм дітям здобути якнайбільшу загальну і фахову освіту.

Амбасадор Ладж не братиме участи у виборах

Сайґон, Південний В'єтнам. — Амбасадор Генрі Кебот Ладж заявив, що він не братиме участи у республіканських правиборах в стейті Ню Гемпшир та в Дистрикті Колюмбія, які відбуваються вже в березні 1964-го року. Ладж просив своїх прихильників не зголошувати його до участи у правиборах. Але Ладж не виявив своїх дальших політичних плянів, і тому не є виключена можливість, що він пізніше може погодитися на те, щоб його ставили на президентського кандидата. Його приятелі кажуть, що він дбайливо роздумує над пропозицією колишнього президента Айзенгавера вернутися до ЗДА та старатися про президентську номінацію.

Апеляційний Суд ЗДА підтримує Комуністичну партію в справі реєстрації

Вашинґтон. — Апеляційний Суд ЗДА 17-го грудня одноголосно узглянднив апеляцію чотирьох комуністичних організацій та вирішив, що їх члени не мусять реєструватися як комуністи, бо це було б суперечне із Коституцією, п'ята поправка якої дозволяє на те, що не можна нікого змушувати до самооскарження. На основі цієї поправки не можна нікого змусити до реєстрації як члена партії, діяльність якої є визнана за злочинну. Головний суддя Апеляційного Суду Дейвід А. Бейзелон був автором резолюції в цій апеляції, а судді Джордж Т. Вашинґтон і Карл МекҐовен із ним погодились. Апеляції вносили Школа соціяльних наук ім. Джефферсона, Ветерани Бриґади Абрагама Лінкольна, Американський Комітет опіки над народженими за кордоном та Об'єднаний Комітет Травневого Дня. Комуністи тішаться з цього рішення Апеляційного Суду і заявляють, що вони незабаром почнуть працювати знов як леґальна партія. Голова Палатної Комісії в справі протиамериканської діяльности конґресмен - демократ із Луїзіяни Едвін Е. Вілліс, назвав рішення Апеляційного Суду „фантастичним", бо воно уневажнює рішення Найвищого Суду ЗДА в справі обов'язкової реєстрації членів підривних організацій, в тому і Комуністичної партії.

В АМЕРИЦІ

● **Пані Джан Ф. Кеннеді** обіцяла управителеві школи в Західньому Берліні, яка дістала дозвіл від пані Кеннеді називатися іменем Джана Кеннеді, відвідати цю школу влітку 1964-го року. В цій школі здійснюють пробу, чи можна американських і німецьких дітей навчати одночасно двома мовами.

● **Три знавці мистецтва,** які добре знали покійного президента Кеннеді, заявили, що після смерти Кеннеді відчуватиметься брак тієї людини в Білому Домі, яка так живо цікавилася різними родами мистецтва. В цій справі промовляли в Ню Йорку в готелі Піккаділлі окремий дорадник в справах мистецтва президента Кеннеді — Оґест Гекшер, лірик Ален Джей Лернер і театрознавець — Стенлі Деск.

● **В Ню Йорку** плянують збудувати лінію підземки, бо теперішні лінії не вистачають обслуговувати належно пасажирів. Нова лінія йшла б по другій авеню та була б вигідна для тих, що мешкають у східній частині Мангеттену.

„ТИТАН ІІ" ГОТОВИЙ ДО АКЦІЇ

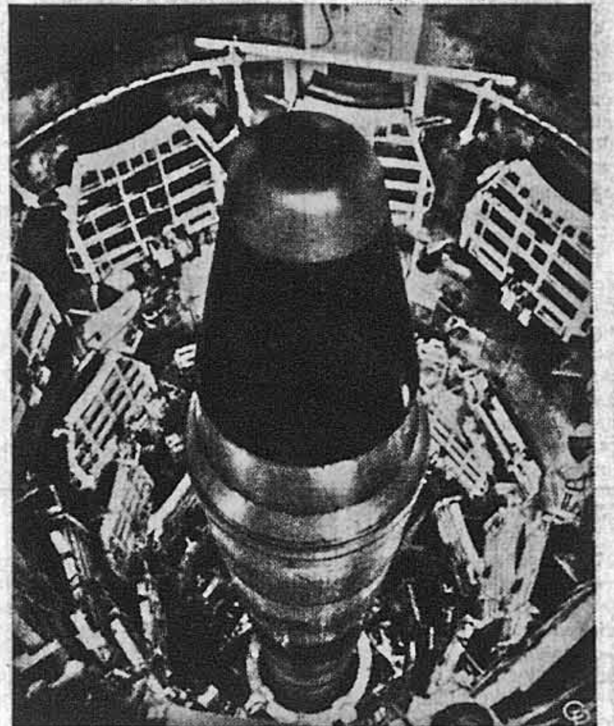

Фото десятиступневої міжконтинентальної ракети „Титан ІІ", готової до випущення на базі, глибокій на 150 стіп.

ЗДА визнали підтримувані військовістю уряди в Домініканській Республіці і Гондурасі

Вашингтон. — Уряд президента Джансона вирішив визнати нові режими, підтримувані збройними силами, в Домініканській Республіці та в Гондурасі. Це сталося після того, як ці нові уряди зобов'язалися перевести вибори перед кінцем 1965-го року. Уряд президента Джансона сподівається, що так станеться, хоч не має певного переконання, що так дійсно буде. Президент Джансон гадає, що корисніше буде визнати теперішні уряди в тих країнах і мати вплив на те, що там дістеться, ніж не визнати фактичного стану. Приватно підкреслено з Державного Департаменту, що не переведення виборів спричинить нові революційні рухи в Домініці та в Гондурасі, ведені лівими або правими елементами і пошкодить стабільності цих країн. Вашинґтон зірвав дипломатичні зв'язки з Домінікою 25-го вересня після того, як військова хунта скинула президента Хуана Д. Боша. З Гондурасом зірвано дипломатичні зв'язки 3-го жовтня після скинення військовою хунтою президента Рамона Вілледу Моралеса.

Президент підписав закон про федеральну допомогу коледжам

Вашингтон. — Президент Линдон Б. Джансон 16-го грудня підписав закон, згідно з яким федеральна скарбниця має впродовж найближчих трьох років видати на допомогу академічному шкільництву, — коледжам та університетам дол. 1,200,000,000. Ці фонди мають йти на будову клясових приміщень, лябораторій і бібліотек. Президент назвав цей закон найважливішим шкільним законом в історії ЗДА, де все шкільництво не є утримуване державою, тільки стейтами, міськими управами та приватними інституціями. З признаної суми дол. 1,200,000,000 — дол. 835,000,000 є подарунком академічним школам, а дол. 360,-000,000 — це низькоопроцентовані позички.

НТШ і Лікарське Т-во вшановують 20-річчя смерти проф. М. Панчишина

Математично - Природописно-Лікарська Секція НТШ і Українське Лікарське Товариство Північної Америки, Відділ Метрополії Ню Йорк вшановують спільною Науковою Конференцією пам'ять і заслуги лікаря-громадянина, проф. д-ра Маріяна Панчишина, у 20-річчя його смерти. Конференція відбудеться в суботу, 21 грудня 1963 р. в годині 7-мій вечером у великій залі Українського Інституту Америки, 2 Схід 79 вулиця в Ню Йорку.

Конференцію відкриє директор МПЛ Секції НТШ, проф. д-р М. Зайцев, а доповіді виголосять: д-р С. Парфанович п. н. „В поклоні тіням д-ра М. Панчишина" і д-р І. Чолган — н. т. „Професор, виховник і опікун лікарського доросту — проф. д-р Маріян Панчишин". Конференцію закриє голова У. Лікарського Товариства П. А., Відділу Метрополії Ню Йорк, д-р Б. Шебунчак. Конференція є призначена для ширшого громадянства та для членів і прихильників обох Товариств.

ЗАКІНЧЕНО ВИСИЛКУ ЗАМОВЛЕНИХ НАПЕРЕД ПРИМІРНИКІВ АНГЛОМОВНОЇ ЕНЦИКЛОПЕДІЇ УКРАЇНОЗНАВСТВА

Видавництво Університету в Торонті інформує, що минулої п'ятниці, 13-го грудня закінчено висилку першого тому англомовної Енциклопедії Українознавства на адреси всіх її передплатників себто на адреси тих осіб, що замовили книжку в УНСоюзі або у В-ві наперед, ще перед її появою. Багато із передплатників уже книжку одержали, але деяка кількість примірників могла ще не дійти, з уваги на передсвяточне перевантаження пошти. Нові замовлення на книжку полагоджується в міру того, як вони надходять.

Появилося перше число журналу „Український Історик"

Ню Йорк. — Заходом Історичної комісії Українського Академічного Товариства „Зарево" появилося перше число історичного бюлетеню „Український Історик". Редаґує цей журнал д-р Любомир Винар в Вулдері, Колорадо, і на зміст першого числа склалися статті проф. Олександра Оглоблина, д-ра Л. Винаря, Богдана Винаря, д-ра Романа О. Климкевича, недруковані листи проф. Ілька Борщака, посмертні згадки про Вол. Дорошенка й Ів. Багряного, рецензії — крім декого з названих — ще проф. Н. Полонської-Василенко й М. Ждана, — та хроніка. Журнал має появлятися чотири рази на рік. Основна мета видання визначена в слові від редакції — як ознайомлення ширших кіл громадянства з історичними дослідами українських і чужинецьких науковців, присвяченими історії України і Східньої Европи.

Промова Президента в ОН викликала надзвичайно прихильні відгуки

Об'єднані Нації. — 20-хвилинна промова президента Линдона Джансона, виголошена у вівторок 17 грудня на Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй, справила на всіх першорядне враження. Однаково американські союзники, як невтральні держави, ба навіть комуністи висловлювались про неї дуже прихильно — кожний з інших причин. Для американських союзників найважливіше було почути з найавторитетнішого місця, що політика президента Кеннеді в міжнародних справах буде продовжуватись і за нового Уряду. Невтральні азійсько - африканські країни були найбільш вдоволені заявою Президента про потребу боротьби проти бідности й неграмотности. Слухачі в Генеральній Асамблеї були загально вражені щирістю промови Президента та його наче батьківським тоном у відношенні до новопосталих незаможних країн. Знову ж представник Совєтського Союзу Микола Федоренко з признанням висловився про заяву Президента, що настала пора закінчити холодну війну. Федоренко заявив, що тепер дійсно треба зробити в тому напрямку деякі конкретні кроки.

Совєти погрожують новим „вето" проти зміни чартеру ОН

Об'єднані Нації. — Політична Комісія Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй прийняла 96 голосами проти 11 при чотирьох, що стримались, постанову про збільшення числа членів Ради Безпеки з 11 на 15 та (при подібному відношенні голосів) про збільшення членів Економічної і Соціяльної Ради з 18 на 27. „Проти" голосували комуністи, за винятком Альбанії, та Франція, — а між тими, що стримались, були ЗДА і Британія. Водночас збільшено число віце-президентів Генеральної Асамблеї до 17. Постанова про побільшення членів Ради Безпеки, яку вже прийняла також Генеральна Асамблея, не має практичного значення, бо згідно з чартером ОН кожна його зміна вимагає ратифікування спершу всіми п'ятьма постійними членами Ради Безпеки. Тим часом Совєти заявили, що вони не допустять до ніякої зміни числа членів Ради Безпеки, поки до Об'єднаних Націй і до Ради Безпеки не ввійде комуністичний Китай на місце Вільного Китаю. За поширення членства в Раді Безпеки, в Економічній й Соціяльній Раді та на становищах віце-президента побиваються азійсько-африканські держави, яких не було ще тоді, коли засновано Об'єднані Нації.

Чу Ен-лай пропонує Африці „допомогу" — „без політичних передумов"

Каїро. — Комуно-китайський прем'єр Чу Ен-лай, який із 50-ма особами свого почоту перебуває тепер на 2-тижневій візиті в Об'єднаній Арабській Республіці, заявив, що комуністичний Китай готов дати економічну, технічну й культурну допомогу африканським країнам „без політичних передумов". Чу Ен-лай сподівається конкретних успіхів тих своїх залицянок, коли прибуде до африканських країн, лідери яких віддавна проявляли захоплення „соціялізмом": до Альжиру, Гани, Гвінеї, Малі, Сомалії і ще може до деяких інших. Хоч це перша безпосередня візита комуно-китайського „достойника" до африканських країн, проте звертають увагу, що комуністичному Китаєві вдалося вже поважно пенетрувати африканський континент. Ще в 1956 році комуністичний Китай не мав в Африці ні одної своєї дипломатичної станиці. Тепер він має їх 13 плюс тисячі офіційних і неофіційних „дипломатів" та інших аґентів для пропаганди і підривної роботи, які роз'їздять по всьому африканському континенті. З одного боку вони суперничать щодо впливів з російськими большевиками, з другого — ведуть ту саму, що большевики роботу — защеплювання отруйного комунізму та розкладання новопосталих країн без досвіду і знання дійсної суті комунізму та його цілей.

ГЕН. ТЕЙЛОР В ІНДІЇ

Ню Делі. — Голова шефів об'єднаних американських штабів генерал Максвел Тейлор прилетів до Індії, де він нараджується з індійським міністром оборони та найвищими тамошніми військовиками про допомогу збоку Америки для поставлення на належний рівень індійської оборонної продукції. Ген. Тейлор мав теж довгу розмову з прем'єром Неру. На четвер у цьому тижні був назначений його від'їзд до сусіднього Пакістану на нараду з президентом Мохаммедом Аюб Ханом.

Концерт Галини Минаїв-Андреадіс відбудеться в Карнеґі Голл у Ню Йорку

Ню Йорк. — Відома українська співачка контральто Галина Минаїв - Андреадіс, солістка театру „Кольон" у Буенос Айрес, виступить в суботу 21-го грудня ц. р. із своїм гостинним концертом, що відбудеться в Карнеґі Голл при 54 Вест 57 вулиця. У програмі концерту, що почнеться о год. 8.30 вечора, твори арґентинських, західньоевропейських і в другій частині головним чином українських композиторів. Українська громада Ню Йорку й околиці мала змогу ознайомитися з мистецтвом співу Галини Минаїв - Андреадіс на Листопадовому Святі, що відбувся 3-го листопада ц. р. Виступи цієї талановитої співачки, родом із Запоріжжя, в радіо і телевізії в Арґентині, як також із самостійними концертами в Буенос Айрес та інших арґентинських містах здобули їй дуже прихильні рецензії арґентинської критики, яка визнала Галину Минаїв-Андреадіс „зіркою, що народжується", підкреслюючи її свіжий і вирівняний голос і високу співочу культуру. Концерт її в Карнеґі Голл буде одиноким виступом Галини Минаїв - Андреадіс у Ню Йорку.

„СВОБОДА" У РІЗДВЯНОСВЯТОЧНОМУ ЧАСІ

З уваги на те, що поважна частина українських католицьких парафій в Америці відзначає свята Різдва Христового й Нового Року вже за новим стилем, а частина католицьких парафій і всі православні парафії святкують за старим стилем, „Свобода" випустить два різдвяносвяточні числа: одне буде надруковане — разом і з таким же різдвяносвяточним англомовним „Українським Тижневиком" — уже в найближчий понеділок, 23-го грудня з датою вівтірка 24-го грудня. З датою Різдва, 25-го грудня, „Свобода" не появиться, натомість у вівторок, 24-го грудня, буде надрукована з датою четверга, 26-го грудня. Не появиться „Свобода" також з датою Нового Року, середи 1-го січня 1964. Різдвяносвяточне число „Свободи" за старим стилем буде надруковане в п'ятницю, 3-го січня, з датою, 4-го січня 1964.

ЗАХІД ПІДКРЕСЛЮЄ СВОЮ ЄДНІСТЬ В ОБОРОНІ ВОЛІ

Париж. — У вівторок 17 грудня скінчилась у Парижі дводенна конференція міністрів закордонних і військових справ 15-ох членських держав Атлантійського Союзу (НАТО). У проголошеному довгому комунікаті Рада НАТО висловила на самому початку глибокий жаль з приводу важкої втрати, що її зазнали Атлантійський Союз і все людство через трагічну смерть президента Кеннеді. Водночас Рада НАТО висловила вдоволення з приводу заяви президента Джансона, що ЗДА надалі підтримуватимуть НАТО і зберігатимуть свої збройні сили в Західній Европі. Рада НАТО ствердила, що від часу Кубинської кризи світовий мир не був поважно загрожений і що це сталося тільки завдяки єдності та силі західнього світу. Тому — кажеться в тій заяві — Захід надалі зберігатиме той спільний фронт, однак водночас уважає за потрібне „не тільки шукати згоди в обмежених справах, що помогло б у зменшенні напруження, але й осягнути дійсну й основну поправу у східньо - західних відносинах". За головну причину напруження у світі Рада Рада НАТО уважає неполаднані справи Німеччини й Берліну. Західні держави знову заявили своє рішення боронити свободу Західнього Берліну та ще раз потвердили декларацію з 16 грудня 1958 року, в якій сформульовано засадниче становище в справі Німеччини: що Німеччина повинна бути з'єднана на базі виборів на всій її території та що після того повинен бути підписаний мир з авторитетним урядом цілої Німеччини. Поруч із Німеччиною — західні держави, репрезентовані на конференції Ради НАТО, підкреслили своє стурбування розвитком подій в Південній Азії та на Карибському морі. Зібрані в Парижі міністри потвердили „потребу зберігання і скріплення оборонної здібности Союзу, маючи на увазі постійний поступ науки і технології". З економічної ділянки стверджено, що „в суперечності до того, що діється в комуністичному світі, економіка країн НАТО постійно скріплюється і вона виявила свою здібність — пристосовуватись до пливких відносин. Це дозволило не тільки підвищувати життьовий рівень їх народів,, але й нести на широку мірку допомоги недорозвиненим країнам". Рада НАТО потвердила свої попередні рішення щодо допомоги Греції й Туреччині поставити їхні збройні сили на належну висоту.

У другому дні конференції Радч НАТО промовляв, між іншими, секретар оборони МекНамара, який закликав західних союзників Америки, з особливим прозорим натяком на Францію, збільшити свої військові зобов'язання у відношенні до Атлантійського Союзу. МекНамара накреслив при цій нагоді в загальних рисах образ американської збройної могучости. Америка має тепер коло 2.000 так званих „нуклеарних головок", себто атомових стрілен; у 1966 році Америка матиме більше, як 1.500 міжконтинентальних керованих атомових ракет; вже тепер ЗДА мають в бойовому стані більше 500 атомових ракет на далекий засяг, а Стратегічна Летунська Команда втримує в повітрі або на летовищах 500 бомбардувальників з атомовим вантажем в бойовій готовості. МекНамара закликав інші західні держави, що вони повинні пропорційно достосувати стан своїх збройних сил на послугах НАТО до стану збройних сил Америки в Европі. МекНамара звернув теж увагу на надзвичайно успішний експеримент з перекинення впродовж 50-х годин почерез океан цілої бойової американської дивізії. На тій Раді НАТО говорилося також про американський плян збудування надводної морсько - воєнної фльоти, вивінованої в атомові ракети „Поляріс" з різнонаціональною залогою. Франція ставиться цілком неґативно до того проєкту, Британія не рішена, а Західня Німеччина, Італія, Греція, Туреччина, Бельгія і Голляндія заявились за приступлення до того пляну.

Закінчилась 18-та сесія Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй

Об'єднані Нації. — У вівторок 17 грудня закрито 18-ту сесію Генеральної Асамблеї. Ще того самого дня промовля перед Генеральною Асамблеєю президент Линдон Б. Джансон, декляруючи Об'єднаним Націям підтримку збоку Америки, а попереднього дня прийнято Занзібар і Кенію, збільшивши таким чином число членських держав ОН до 113. На тому останньому засіданні прийнято теж вирішену вже попереднього дня Політичною Комісією резолюцію в справі побільшення членів Ради Безпеки і Економічної та Соціяльної Ради, але та ухвала не має практичного значення, бо вимагає зміни чартеру ОН, що — з уваги на опозицію СССР — є невикональною справою. На 18-ій сесії Генеральної Асамблеї перемолотили 86 справ, але насправді не вирішили ніодної такої, що становить причину хронічної холодної війни. Це була — як стверджують коментатори — найспокійніша сесія в історії Об'єднаних Націй. Між совєтськими і західніми речниками не було гострої полеміки і єдиними виступами в давньому стилі холодної війни були промови альбанського делеґата проти — Совєтів.

У СВІТІ

● **Еспанія** дістала офіційне звернення від Арґентини в справі видачі колишнього арґентинського диктаторського президента Хуана Перона, який після революції проти режиму у вересні 1955 року втік до Еспанії і звідтіль керує рухом своїх звеличників в Арґентині. Тому, що Еспанія не видає політичних еміґрантів, то арґентинський уряд вимагає видачі Перона за кримінальний проступок — ніби-то зведення в рр. 1954-55 малолітньої Неллі Рівас. Вона сама заявила, що жила з Пероном добровільно, а після того вийшла за когось іншого заміж і вже має двоє дітей.

● **Французький уряд** дав дозвіл пані Нґо Дінг Ню, вдові по вбитому південно - в'єтнамському міністрові поліції і головному дорадникові свого брата, теж убитого президента тієї країни, — на безтермінове перебування у Франції. Вона замешкала у Парижі, куди записала до шкіл своїх четверо дітей. Вона була недавно в Америці, звідкіля виїхала на вістку про переворот у Південному В'єтнамі та смерть свого чоловіка і шваґра. Говорить плавко по французьки й англійськи.

● **Уряд Ізраїлю** вислав спеціяльних делеґатів до Ватикану, щоб довідатись офіційно про задуми Папи Павла VI щодо відвідин в днях 4-6 січня 1964 у Святій Землі, себто в Йорданії й Ізраїлі. У цій самій справі прибув до Єрусалиму ізраїльський амбасадор з Риму. Ізраїльський уряд страшенне стурбований, щоб під час відвідин Папи на території Ізраїлю не приключилась Папі ніяка прикра пригода, яку можуть спричинити або арабські фанатики, щоб накоїти лиха жидам, або жидівські релігійні фанатики.

● **Голова еспанської держави** Франсіско Франко заявив в інтерв'ю в паризькому щоденнику „Фіґаро", що Еспанія може бути або монархією, або мати реґента, але не може вернутись до республіканського режиму, бо такий режим призвів двічі в історії Еспанії ту країну до нещастя.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.5;0 three months $4.00. For UNA members monthly 65¢
Передплата: На рік — $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. — В Джерзі Ситі і закордоном: — На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. — Для членів У. Н. Союзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Оптимізм Президента

Президент Линдон Б. Джансон вперше за свого урядування виступив у минулий вівторок 17-го грудня перед Генеральною Асамблеєю Об'єднаних Націй, задеклярувавши тій установі дальшу підтримку збоку Америки і висловивши віру в перемогу ідей миру, свободи і рівности, що ними сповнений чартер Об'єднаних Націй. Джансон потвердив, що американський народ вірить у законність і справедливість, і висловив переконання, що „світ стає ліпшим і ліпшими є шанси майбутнього". Щодо проблеми колоніялізму, якою найбільше турбуються Об'єднані Нації, то Президент звернув увагу на те, що більшість колоніяльних народів уже здобули державну незалежність, отож і ті, які її щі не мають, напевне здобудуть На жаль, Президент не уточнив суті сучасного колоніялізму, який в найяскравішій формі існує в російсько - большевицькій імперії, але можна зрозуміти, що Президент не хотів у першому ж своєму виступі в ОН вносити дисонанс в тамошню сонливу атмосферу, коли вся його промова була наставлена на злагідження тієї атмосфери.

Можна взагалі думати, що у тому своєму першому виступі в ОН президент Джансон мав передусім на цілі ствердити тяглість американської закордонної політики, зокрема політики у відношенні до Об'єднаних Націй, нав'язати свій перший контакт з колективом світових дипломатів та формально подякувати Об'єднаним Націям за достойну реакцію на вістку про трагічну смерть Джана Ф. Кеннеді. У такій ситуації не було місця на діловий розгляд гострих, наболілих міжнародних проблем, ані на будь-які конкретні пропозиції щодо їїх розв'язок. Президент мусів обмежитися загальниками, мусів вживати урочисто - деклярацийного тону і мусів проявляти той ідеалістично - оптимістичний світогляд, без котрого не можна бути лідером Америки.

Проте, віра в перемогу ідеалів не може закривати актуальної дійсности. Чартер Об'єднаних Націй світлий, прегарний, але нинішня установа ОН, відносини, які в ній запанували, та реальні можливості її діяльности далеко відбігають від духа, що ним сповнений писаний чартер. Об'єднані Нації розрослися з первісних 46-ох членів до 113, але ті члени так „дорожать" своєю установою, що заборгованість з належних членських вплат спричинила цього року дефіцит на $134 000 000. Ні одна велика міжнародна справа не може бути вирішена на форумі Об'єднаних Націй, зокрема справи, що їх вичислив Президент: закінчення холодної війни, закріплення миру, контроля над зброєнням. Зате в Раді Безпеки ОН Москва заклала вже рівно 100 своїх „вето". Коли всупереч чартерові ОН большевики танками здавили мадярську революцію, коли вони на глум ідеалові волі перегородили своїм муром Берлін, коли Індія збройною рукою зайняла Ґоа, Індонезія шантажувала Голляндію і ввесь світ війною за Західню Ґвінею, а тепер веде аґресивну акцію проти Малайзії, коли китайські комуністи окупували Тибет і переводять там народовбивство, коли комуністи ведуть явну аґресію в Ляосі й В'єтнамі, коли Фідель Кастро експортує в Латинську Америку комуністичну революцію — Об'єднані Нації в усіх цих і багатьох інших випадках не можуть нічого вдіяти. На 18-му році після закінчення світової війни все ще нема мирового договору. Президент Джансон виголосив з трибуни ОН гарну промову, але дійсність в ОН і в широкому світі не дуже гарна.

Комуністична „мораль"

Останнім часом на сторінках совєтського атеїстичного журналу „Наука и Религия" почалася дискусія на тему релігійної моралі. В обороні християнських принципів моралі, покладених в основу Божих заповідей, відважився виступити відомий совєтський письменник Константин Сімонов, заявляючи, що в релігії є деякі позитивні вартості і що їх слід було б зберігати й культивувати теж і в комуністичному суспільстві.

З відповіддю, про несерйозність якої говорить самий заголовок „Не кокетничать с боженькой", виступив на сторінках московських „Известий" одноіменник Сімонова, якийсь викладач філософії Г. Сімонов. У типовий для ментальности большевицького агітатора спосіб Г. Сімонов відсудив К. Сімонова від комуністичної етики й чести, тавруючи його, зокрема, за „допущену ним поступку в користь релігійної моралі". У зв'язку з цим до редакції „Известий" почали напливати не тільки листи „за", але й ще численніші листи „проти" інсинуацій Г. Сімонова. Багато совєтських людей, між ними не тільки віруючих, але й комуністів, стали по стороні Константина Сімонова, і до того у листах, висланих до редакції совєтського офіціозу і підписаних повним іменем і прізвищем. Один із авторів такого роду листів, якийсь Н. Красовицький, заявив відкрито свою думку про комуністичну мораль такими словами: „Ваш (комуністичний) моральний кодекс не засуджує ні вбивників, ні злодіїв, ні чужоложців, а релігія всіх їх засуджує і таврує. Пригадайте заповіді „Не убий!"; „Не кради!"; „Не чужоложствуй!".

Як стверджує редакція „Известий", таких голосів в обороні релігійної моралі було чимало, і для відповіді їм і редакція „Известий" і редакція „Науки и Религии" були примушені викликати ще одного викладача філософії, якогось П. Федотова.

Основним мотивом відповіді П. Федотова, надрукованої в журналі „Наука и Религия" (ч. 11) і передрукованої в „Известиях" з 4-го грудня ц. р., є ствердження що „мораль будівників комунізму" не потребує ніяких релігійних заповідей. Признаючи далі, що в „моральному кодексі будівника комунізму у прямій формі не сказано, що вбивати, красти і т. ін. неморально" П. Федотов намагається доводити, без ніяких доказів, що такого роду поступки засуджуються комуністичною мораллю, бо вимоги не вбивати, не красти і т. д. самозрозумілі для „будівника комунізму, найбільш морально вихованої і гуманної людини в усьому світі". В дальшому для приниження релігії та її заповідей П. Федотов згадує різні заяложені закиди проти релігії включно з тим, що вона, мовляв, дозволяє капіталістам убивати й експлуатувати ближніх і що „церковники" палили видатних людей на кострах інквізиції.

Уживаючи такого роду зброю з арсеналу атеїстичної пропаганди, П. Федотов „забув" пригадати такі світлі приклади „будівників комунізму", як Сталін і його соратники — усякі єжови, єрови і хрущови, що не вагалися вбивати мільйони ні в чому неповинних людей, що не тільки грабували і чужоложили, але наказували своїм підлеглим убивати, грабувати найближчих їм кровно й ідейно людей, і навіть ґвалтувати їхніх дочок і жінок. Воістину, „мораль будівників комунізму" не має собі рівної в світі. Від неї і її метод та наслідків здригаються у сні не тільки її жертви, але і мільйони поневолених Москвою людей.

ОЩАДНОСТЕВА ПОЛІТИКА ДЖАНСОНА

Американські гумористи дуже часто за предмет своїх дотепів беруть Конґрес та окремих конґресменів. Відомим є дотеп славного письменника-гумориста Марка Твейна: „Блоху можна навчити майже того всього, що знає член Конґресу". Та все ж таки, коли конґресмен займе пост президента або члена президентового кабінету, то йому легше втримувати приязні зв'язки із законодатною частиною уряду, де він відігравав важливішу ролю, ніж тій особі у виконній частині уряду, яка була чужою для Конґресу.

Відомий журналіст Артур Крок пише в „Ню Йорк Таймсі", що вже перші тижні урядування президента Джансона в Білому Домі потвердили ту стару істину, про яку у 1808-му році говорив Томас Джефферсон: Конґрес є великою театральною залею для цієї країни і порогом до урядового посту, що його хоче зайняти кваліфікована людина.

Президент Линдон Б. Джансон довгі роки був провідником сенатської більшости. Він особисто знає всіх сенаторів, серед яких має великий авторитет; він допомагав республіканському президентові Айзенгаверові в тому, щоб Сенат ухвалив ті закони, які уважав за корисні для цієї країни. І хоч тепер Джансон працює як голова виконної частини уряду, своїх зв'язків із Конґресом, головним чином із Сенатом, він не втратив.

Недавно преса повідомила, що президент Джансон, запросивши до себе на сніданок голову Сенатської Фінансової Комісії, впливового консервативного демократа Гаррі Ф. Бирда, конферував з ним у справі зменшення прибуткових податків. Цю справу Конґрес мав би ухвалити на початку своєї другої сесії, що відкриється в перших днях січня 1964-го року.

Карикатурист щоденника „Кензас Ситі Стар" Сандерс нарисував Президента, як він, сидячи в кріслі, тримає на долоні сенатора Бирда у вигляді птаха. Під карикатурою підпис: „Птах у жмені". У жмені чи не в жмені, але сенатор Бирд таки обіцяв Президентові, що в очолюваній ним Комісії він обговорить податкову програму уряду, якщо перед тим Президент повідомить комісію про те, який великий буде федеральний бюджет в 1965-му році.

Повідомлення Президента про те, що він старатиметься якнайбільше обмежувати федеральні витрати, і його заклик до всіх урядових аґенцій, максимально зменшити свої витрати, справили на економістів позитивне враження. І сталася небувала досі річ: „Волл Стріт Джорнел", консервативний економічний орган, похвалив президента Л. Джансона за його ощадностеві пляни. Сталося це через день після того, як голова Торговельної Палати ЗДА, Едвард Нейлен, відвідавши президента Джансона, висловив йому признання за ощадностеві змагання в ділянці федерального бюджету.

Акцію Президента в ділянці фінансової ощадности розголошено за допомогою преси, телевізії й радіо. Правда, федеральний бюджет у наступному році становитиме коло $103 000 000 000, але й це буде осягом, бо говорилось про далеко більшу суму.

Оцей гін до ощадности вже дає добрі наслідки. Численні виборці прихильно відгукуються на нього, і ті кандидати в 1964-му році, які спробують вести передвиборчу кампанію на ощадностевому конику, напевно мусітимуть шукати іншого коника.

Своєю ощадностевою політикою Джансон старається переконати виборців, що хибною була і є думка, нібито демократичний уряд мусить збільшувати федеральний бюджет, не дбаючи за те, що державна скарбниця, звичайно, марнує значні суми грошей, маючи великий бюджет.

Проте, Артур Крок підкреслює, що ощадність президента Джансона не є тільки політичним маневром, який має своєю ціллю здобути прихильність майбутніх виборців. Джансон і давніше вважав, що уряд повинен витрачати лише стільки державних фондів, скільки конечно потреба.

Євген Онацький

УКРАЇНСЬКІ ПЛАТІВКИ

Нема сумніву, що українські платівки в країнах нашого розсіяння, куди не заїжджають наші мистці і де немає належних підстав для створення мистецьких хорів, останніми роками відігравали для нашої давньої еміґрації ролю євшан-зілля, що зроджує тугу за далекою батьківщиною, а в молодших поколіннях стримують процес асиміляції, виявляючи красу нашої музики взагалі, а наших хорових і сольових співів зокрема. Тим самим вони поборюють у наших людях защеплене нашими ворогами почуття меншовартости і, навпаки, сповнюють їх серця національною гордістю. Адже, як писав колись чеський музиколог проф. З. Несдлі, — „українська музика може найбільше похвалитися перед іншими народами, бо ніхто не має хорових композицій подібного роду й такої цінности".

Але ще донедавна величезні маси нашої еміґрації, відірваної від рідних земель, не мали можливости пізнати й відчути красу нашої пісні й нашої музики, бо не було можливости почути ту пісню й ту музику в гарному виконанні. Тому й для чужинців наша чудова пісня й музика ніби не існували ... Той самий проф. Несдлі, що так захоплювався нашою музикою, пізнав її аж тоді, як капеля славного Ол. Кошиця побувала в Празі.

Капеля Ол. Кошиця дійсно зробила дуже багато для спопуляризування нашої пісні і музики, але вона могла відвідати лиш більші міста і столиці різних країн, а менші міста і цілі величезні провінції залишалися поза межами її засягів.

Українські платівки, що останніми роками все частіше з'являються на міжнародному ринку, мають можливість заходити в найдальші містечка й села всіх країн світу, хоча правду сказавши, фактично цієї можливости ще не використовують, бо виходять у надто обмеженій кількості. Проте, їхній голос все ж ширится, завдяки українським радіовисильням.

Не знаю докладно, як стоїть справа в ЗДА і Канаді, наскільки їх радіовисильні, побудовані головно на бизнесових засадах, відповідають мистецьким завданням ознайомлення широких кіл нашого й чужинецького громадянства з величезними культурними цінностями нашої національної музики, але в Арґентині, завдяки ініціятиві Української Центральної Репрезентації, підтримуваної фінансово Союзом Українських Купців і Промисловців та іншими національними організаціями і окремими патріотами, ці радіоавдиції відіграли й відіграють величезну пропаґандивно - культурну ролю. Від кількох років надають вони свої програми через радіовисильню „Колонія" та через державну стацію „Радіо Насіональ" (півгодини). Їх програми укладала і укладає з великим мистецьким смаком і належним національним насвітленням пані д-р Л. Макаруха-Іваницька, що, наприклад, виступи українських солістів та тексти наших поетів попереджає мистецьким перекладом їх на еспанську мову. Ця її незаступна й некорислива праця заслуговує на найвище признання нашого громадянства.

Були цінні українські тижневі півгодини також у державній радіовисильні провінції Ля Плята, де їх провадили два українські студенти, в приватній радіовисильні „Антартіда" в Буенос Айресі, де їх провадив п. М. Рубінець, та в радіовисильні Кордоби, де їх провадив студент Л. Голоцван. Всі вони базувалися й базуються — щодо музики й співу — виключно на українських платівках. Без платівок уся ця величезна культурна праця, була б неможлива. І тому появу кожної нової, але дійсно мистецької, платівки треба гаряче вітати.

„Нова Українська Радіогодина в Шикаґо" свого часу скаржилася в „Свободі", що занадто часто гарні українські концерти й праця визначних українських мистецьких одиниць залишаються незафіксованими на платівках: „Вже на еміґрації по 1945-му році мали ми добрі хори Л. Туркевича, Струка, Городовенка ... але нічого з них не залишилося, і вся їхня праця, голосові вартості ... все це з часом пропало безслідно. Українська платівкова бібліотека найбідніша з усіх слов'янських, хоч українська пісня одна з найкращих. Правда, від 1950 року багато дечого видано ..."

Недавно в Буенос Айресі видано заходами Української Центральної Репрезентації аж три довгограйних платівки і одну короткограйну. Довгограйні платівки мають дуже гарну мистецьку обкладинку Бориса Крюкова.

На одній довгограйній платівці записано ввесь концерт української музики й співу, що відбувся на вшанування ювілею М. Лисенка в оперовому театрі „Кольон" в Буенос Айресі. На другій — сольові співи й дуети найкращих співачок української національної спільноти в Арґентині — контральто Г. Андреадіс і сопрано Т. Лихолай. На третій українські пісні у виконанні хору Української Центральної Репрезентації під диригуванням маестра А. Копитовича і з солістами — О. Мокієнком та Б. Холодом.

На короткограйній платівці награно наш гимн „Ще не вмерла Україна" у виконанні хору УЦР та симфонічної оркестри під диригентурою і в оркеструванні А. Копитовича. Це ще, здається, вперше записано наш гимн із симфонічною оркестрою. Оркестрування маестра Копитовича дуже вдале.

З другого боку цієї платівки мішаний хор УЦР і симфонічна оркестра під диригентурою А. Копитовича виконує „На тебе, Україно ..."

З огляду на те, що Українська Центральна Репрезентація, яка заініціювала видання цих чотирьох платівок, не має правного визнання, створено фірму „Боян", як видавця тих платівок.

Всі вони заслуговують на якнайбільше визнання наших любителів музики. Відомий наш композитор А. Гнатишин, що його твори виконувалося я кна концерті в „Кольоні", так і при записуванні виступів хору та солістки Г. Андреадіс, в одному приватному листі так висловився про ті платівки:

„Вже сама обкладинка справляє дуже добре враження, а прослухавши платівки я чую і бачу, скільки труду, енергії та грошей вложили Ви у виконання тих творів. Честь і слава Вам за це! На платівках записано твори багатьох наших композиторів, співаки-солісти дуже добрі, хор та вимова добрі, як також і піяніст (маестро К. Мальоср із театру „Кольон".(Є. О.) а вже не кажу про оркестру яка повно й чисто звучить . .. Ці платівки є витвором української еміґрації, яка дає доказ, що живе, дає доказ і показує світові образ нашої культури ..."

Із свого боку вважаю за потрібне підкреслити зареґістрування на платівці з театру „Кольон" наших інструментальних творів — увертюри до Лисенкового „Тараса Бульби" Л. Ревуцького та Б. Лятошинського, „Української Сюїти" А. Гнатишина, що свого часу виграла конкурс у Відні, та „Козачка" Л. Ревуцького - Б. Лятошинського, а також виконання О. Дмитрова „Концертового Вальса" В. Косенка. Вважаю за потрібне це підкреслити, бо, хоч які гарні наші хори і окремі пісні, але не можна виходити перед інтернаціональну публіку, що слухає наші радіоадиції, з самим співом, що до того ж дуже часто подається, як „фолкльор", себто сировий матеріял. Необхідно все частіше виводити в світ наших композиторів - інструменталістів, показувати нашу творчість!

Що платівки Української Центральної Репрезентації завойовують і чужу нам публіку, видно з того, що інтернаціональна фірма платівок — „Сурко", з осідком у Буенос Айресі і представництвами в ЗДА, Венесуелі, Колюмбії, Бразилії, Німеччині і Канаді, взяла на себе поширення цих платівок „високої мистецької ієрархії і незвичайної технічної якости", як вона зазначає в своїй пропаґандивній летючці, подаючи докладний зміст тих платівок.

НАДІЇ НА ХЕМІЮ

Мюнхен. — Комуністична пропаґанда час від часу пускає в світ нові кличі, якими пробує вплинути на людську фантазію. Свого часу Ленін кинув був клич: „Соціялізм — це совєтська влада плюс електрифікація". Так нібито капіталізм неспроможний уживати електричної енергії. Поза тим були й інші кличі для запаморочення наївних людей. Наприклад, Сталін провадив свою політику нищення індивідуального сільського господарства під кличем: „Ліквідація куркулів як кляси".

Хрущов в 1958-му році дав нове гасло: „Догнати й перегнати Америку в продукції молока й м'яса". Головним засобом для того мала бути культура кукурудзи. Цю рослину почали розводити майже до самого полярного кола. Не минуло багато часу від проголошення цього пляну Хрущова, і тепер уряд СССР мусить купувати збіжжя у вільному світі.

Звичайно, у недостачі харчування в СССР винна не тільки система рабства в сільському господарстві, але також посуха, що привела до великого неврожаю. Однак, коли б у тих околицях совєтської держави, де кліматичні умови нормальні, господарство було ведене раціонально, то постачання людности можна було б забезпечити і без купівлі збіжжя з-за кордону.

Мабуть, зробивши це „відкриття", Хрущов рішив: треба не тільки поширювати засівну площу, а й досягнути вищого врожаю з кожного гектара. Тому на пленарному засіданні ЦК КПСС в Москві, в грудні 1963-го року, пущено новий клич: хемічна наука мусить врятувати сільське господарство. Треба краще здобрювати поля, ліпше орати й полоти і тоді — вдасться „догнати й перегнати".

Само собою, пошана до науки — річ похвальна. Але, нам здається, Хрущов з аґрохемією робить ту саму пропаґанду, як і його попередник Ленін з електрифікацією та з тракторизацією. Аджеж Хрущов казав на 22-му з'їзді партії в 1961-му році, що 1970-го року совєтські держави продукуватимуть 77 000 000 тонн мінеральних добрив. Новий плян подає цю кількість річно на 70-80 мільйонів тонн. Значить, поступу нема ніякого.

Мало того, у 1962-му році навіть продано за кордон із СССР 3 700 000 тони погноїв, хоч тоді випродукувано в СССР всього 17 300 000 тонн. Виходить, що пропаґанда за хемію в сільському господарстві так і лишається пропаґандою.

За підрахунком совєтської статистики, в СССР на полях у колгоспах і радгоспах щороку пропадає ¾ штучних добрив, бо колгоспники не заінтересовані державним господарством, ставляться байдуже до своєї праці, згідно з відомою засадою: „Гуртове — чортове".

Якщо Хрущов та його соратники з ЦК партії хочуть дійсно врятувати свою державу від сільськогосподарської кризи й голоду, то мусять покинути фантастичну мрію, мовляв, ділинні землі в Азії забезпечать людність СССР хлібом. Уряд Хрущова вклав мільярди рублів у цілину Казахстану, але той проєкт показав себе дефіцитним: лише кожного четвертого року там буває врожай, а в інші роки посуха нищить посіви.

Тільки европейська частина совєтської імперії придатна для інтенсивного рільництва, тільки тут щедре угноювання і вчасний обробіток землі може дати багаті врожаї. Проте й тут є області, де саме добриво не допоможе. Маємо на увазі степову Україну і райони над середньою і нижньою Волгою та над Доном. В тих країнах допомогло б штучне зрошування, але на це треба величезних капіталів.

Однак, сама техніка без людської охоти до праці нічого не вдіє. Корінь зла — в системі державної панщини, що паралізує творчу діяльність хлібороба. Без цього Москва може показувати світові різні чудеса техніки, але не може дати людям — хліба насущного.

П. А.

о. М. М. Соловій, ЧСВВ

ВАТИКАН, СОБОР І ДІЯЛОГ

I

Вступ

29-го вересня ц. р., у базиліці св. Петра в Римі почалася друга Сесія Ватиканського Собору, що є 21-им Вселенським Собором Католицької Церкви. Вона закінчилася 4-го грудня.

Цю сесію відкрив Папа Павло VI, вибраний на становище Вселенського Архиєрея щойно в червні цього року. З його заяв, виголошених безпосередньо після вибору на Папу, можна було заключати, що він продовжуватиме лінію свого великого попередника на Петровому престолі, — Папи Івана XXIII, а саме буде прямувати через обновлення Католицької Церкви всередині до скріплення її престижу - впливу в сьогоднішньому бурхливому світі та до поєднання всіх християн в Єдиній, Христовій, Вселенській Церкві, щоб у цей спосіб можна було увесь (християнський) світ відновити на засадах Христової Євангелії.

Другу Сесію Вселенського Собору у Ватикані характеризує те, що вона багато краще підготовлена від першої, бо дуже велику роботу провели окремі Комісії, створені самим Собором, які впорядкували т. зв. схеми Собору, перевели основну ревізію первісних схем, а тим самим уможливили Отцям Собору скоріше працювати, дебатувати над ними та доходити до певних вирішень.

Іншою характеристичною для другої Сесії прикметою було те, що вона проходила у ще вільнішій атмосфері, аніж попередня. Це значить, що не тільки Отці Собору висловлювали свобідно свої думки, погляди, пропозиції, критики і суґестії, але також розвіялась дорешти і та заслона тайни, що нею первісні організатори Соборових Комісій бажали оточити наради і діяння Собору. Виявилось, що в добі преси, радіо і телевізії „соборова тайна" — це річ і неможлива і перестаріла. А з хвилиною, як соборові наради перестали бути тайною, тим більше стали цікавитися Собором не тільки духовні кола, але й широкі кола мирян, і то не тільки католиків, але також не-католиків, не-християн і невірних людей.

На другій Сесії Собору було більше обсерваторів від не-католицьких церковних громад, ніж це мало місце на першій Сесії. Змінилось теж наставлення до Собору між деякими православними Церквами, а саме з ворожого наставлення воно стало прихильним або бодай невтральним. Безпосередньо перед відкриттям другої Сесії Собору православні Церкви з Балканів і Малої Азії мали свою конференцію на Родосі, де порішили нав'язати з Римо-Католицькою Церквою т. зв. „діялог", себто обопільні розмови, зустрічі, міжцерковні контакти в цілі прийдешнього поєднання, замирення, а то й об'єднання Католицької Церкви із Православними Церквами.

Для нас, українців, друга Сесія Собору мала те значення, що на ній був присутній і діяв „Великий Відсутній" (із першої Сесії), наш Митрополит-Ісповідник, Йосиф Сліпий. Він уже двічі виступав на дискусіях Сесії, де між іншим з'ясував походження папського судовластя над усією Церквою, запропонував створення Українського Патріярхату і виявив цінні міркування на тему співдії єпископів в адміністрації всієї Церкви.

Крім того, наші Владики виявили на Соборі більшу однодстайність і спосіність, кращий плян праці, і навіть подбано про Українське Пресове Бюро, що дає тижневі вісті про діяння Собору та наших Владик на ньому. (Редакція „Свободи" мала на Ватиканському Соборі свого кореспондента, ред. В. Душника).

Ватикан

Перша частина наших завваг — це „Ватикан". Тому що йде мова про Собор, який відбувається у Ватикані, про „Ватиканський" Собор, треба нам з'ясувати, в якому розумінні говоримо і треба було б говорити — зокрема ж нам, українцям, — про „Ватикан".

Звертаємо тут увагу на прецизність термінології, бо — на жаль — у нашій українській пресі, публіцистиці, наукових працях, а найбільше в щоденній, поточній бесіді із словом „Ватикан" вийшла справжня суматоха ...

Ватикан — у стислому цього слова значенні — це резиденція - осідок Вселенського Архиєрея, Римського Папи, Голови Католицької Церкви. Від 1929 р., себто від Лятеранського Пакту, укладеного між Італією та Апостольською Столицею, Ватикан став суверенною державкою, сувереном якої є кожночасний Папа Римський, а підданими несповна тисяча душ, які мешкають і працюють на території Ватикану. На цій же території — крім папської палати — існують ще такі установи: Ватиканська Книгозбірня, Музей, Архів, Пошта, Залізнична станція, Радіовисильня, Друкарня, Резиденція Державного Секретаріяту Ватикану, Ватиканський Город-Парк та Базиліка св. Петра (яка, одначе, не є Соборною церквою Римських Архиєреїв, — катедрою Папів є Собор св. Івана у Лятерані!). Офіціозом Ватикану є щоденник „Оссерваторе Романо".

Ватикан не є осідком Римської Курії, ані Римських Конґреґацій (за вийнятком Секретарії ді Стато!), бо вони розміщені поза Ватиканською Державою. Вони вправді користуються правом екстериторіяльности, але не належать до адміністраційної юрисдикції Ватикану. Тому слово-термін „Ватикан" ніяк не може вживатися як синонім на будь-яку Римську Конґреґацію за вийнятком Державної Секретарії.

Через плитку і непрецизну термінологію преси (особливо ж лівої, безбожницької і комуністичної) слово „Ватикан" стало немов символом-назвою не тільки Апостольської Столиці в Римі, не тільки самого Папи Римського, не тільки Римської Курії чи Римських Конґреґацій, але також всієї католицької єрархії, духовенства, самої Католицької Церкви. Під слово „Ватикан" підтягають і католицьку релігію, віронауку, християнську етику і такі чи інші адміністраційно - церковні потягнення Папів, поодиноких кардиналів, єпископів і т. п. Наприклад, у комуністичній термінології Ватикан „веде реакційну, імперіялістичну політику", „під'юджує до війни", „дає накази американцям, щоб воювали з СССР", „осуджує народи СССР", „Ватикан и католицизм на службе империализма" (заголовок брошури М. Шейнмана, Москва, 1950 р.) і т. п. У цій термінології умисно змішується релігія і Церква і поодинокі Папи, і кардинали, і єпископи, і різні установи в Церкві, з тією виразною тенденцією, щоб зганьбити Католицьку Церкву і християнську релігію, а в очах пересічного совєтського громадянина представити „Ватикан" як символ усього найгіршого, як смертельну загрозу для комунізму та народів, що їх він уярмив.

УККА з приводу трагічної смерти покійного Президента Дж. Ф. Кеннеді

Екзекутива УККА на засіданню 6-го грудня 1963 року присвятила жалібну згадку про трагічну смерть пок. Президента Кеннеді та рішила проголосити в цій справі еиунціяцію в українській американській пресі та в англомовних українських журналах і часописах такого змісту:

I.

Дня 22 листопада 1963 року Президент ЗДА Джан Фицджералд Кеннеді впав жертвою атентату в місті Даллас у стейті Тексас. Цей ганебний атентат потряс не тільки населення цілої Америки, але й цілого культурного світу. Покійний був наймолодшим щодо віку Президентом ЗДА. Його велика освіта та інтеліґенція, Його енергія, ініціятива та працездатність викликували подив не тільки серед американців, але й серед чужих закордонних середовищ.

Політично Покійний Президент Кеннеді був членом Демократичної Партії та лібералом у підході до оцінки всіх явищ як внутрішнього так і міжнародного життя. Був переконаним прихильником миру, але старався все поступати згідно із староримською засадою „якщо бажаєш миру, то підготовляй війну". Могутня Америка все була в спроможності проводити зброєння та своєю збройною силою стояти на сторожі миру. Цю засаду Покійний Президент Кеннеді вміло використовував як для оборонних потреб Америки та її свободи, так і для всіх американських союзників на цілому земному ґльобі в обороні їх свободи.

Словом, Покійний Президент, американський герой з останньої великої світової війни, тепер, після атентату на Його молоде життя, став героєм цілого свободолюбного людства, за свободу якого Він боровся, про що свідчив Його похорон, в якому взяли участь представники майже всіх держав світу.

Покійний Президент Кеннеді був добре поінформований і про українські визвольні змагання та цьому дав вислів і в своєму привіті для Конґресу УККА, що відбувся в Ню Йорку в жовтні 1962 року.

Пам'ять про цю небуденну постать людини, діяча і політика світового формату буде жити серед усіх тих, що боронять своєї свободи, як і тих, що ведуть боротьбу за привернення її для своїх поневолених тепер народів.

II.

Зараз же після атентату на Президента Дж. Ф. Кеннеді, Його наслідником на становищі Президента Америки став Віце-президент ЗДА Линдон Б. Джонсон. Важкий тягар упав у ті трагічні хвилі на Його плечі. Але це в американському політичному життю знана постать. Новий Президент заповів, що буде продовжувати політику свого попередника, Покійного Дж. Ф. Кеннеді, і звернувся до всієї американської збірноти, щоб Його в цьому завданню підтримувала. Треба вірити, що Президент Линдон Б. Джонсон добре виконує свої завдання як у внутрішніх, так і в закордонних справах, як репрезентант найбільшої під теперішню пору господарської та мілітарної потуги світу. Слід підкреслити, що в американському Сенаті пройшов закон про побудову пам'ятника Т. Шевченкові в вересні 1960 року, коли теперішній Президент був у проводі Сенату, за що українці Йому дуже вдячні.

ЕКЗЕКУТИВА УККА

● **В Осльо**, столиці Норвеґії, відбулась в університеті церемонія вручення мирової нагороди Нобеля за 1962 рік американському атомовому вченому д-рові Лінусові Павлінґові, який дістав був у 1954 році нагороду Нобеля з фізики. Лінус Павлінґ — пацифіст, противник продукування атомової зброї і пропаґатор передачі всієї існуючої атомової зброї під контролю Об'єднаних Націй. В своїй промові на тій церемонії, Лінус Павлінґ, поруч із різними утопійними проєктами — поручав прийняття комуністичного Китаю до Об'єднаних Націй, бо воно ніби сприяло б — загальному і тотальному роззброєнню.

Микола Лебедь у Дітройті

10-го листопада відбулася в Дітройті заходами двох товариств: Об'єднання Прихильників Визвольної Боротьби України й Об'єднання кол. Вояків УПА публічна доповідь ґенерального секретаря закордонних справ УГВР п. Миколи Лебедя на тему: „Що далі — сучасний етап боротьби українського народу й еміграція". Під час доповіді в залі Українсько-Американського Осередку при вулиці Карпентер влаштовано виставку видань і публікацій Дослідно-видавничого Об'єднання „Пролог" та Видавництва „Сучасність". З уваги на актуальність порушених проблем й особу доповідача зібралося 200 осіб, які з цікавістю прослухали речеву, добре опрацьовану доповідь цього діяча.

Прелеґент зазначив, що погляди, які він висловлює, є поглядами середовища, яке він заступає, і його ж власними, і вони повстали як вислід праці й оцінки ситуації в Україні й в світі. Цих поглядів він нікому не накидає, але тільки обороняє в прилюдних виступах і статтях.

Колоніяльне становище українського народу під сучасну пору — це колоніялізм нового, совєтського типу, який не тільки експлоатує підяремні народи економічно, природні багатства їх земель, але також старається довести до затрати їх національних первнів, їхньої власної історії, культури, мови. Він експлоатує їхні душі. В тому совєтський колоніялізм небезпечніший від колишнього західнього. Прелеґент подав аналізу економічної і культурної кризи в СССР.

В ділянці національної політики Москви — основу її становить національна нівеляція та доведення до кінця повної совєтизації, практично прямої русифікації усіх підрадянських народів. Москва сфальшувала цілковито історію нашого народу, фальшує нашу культуру, зліквідувала обидві наші Церкви, фізично нищила національний спротив, нашу інтеліґенцію, або ламала їхні хребти й душі. Розпорошування українського елементу, мішані подружжя, спеціяльні привілеї для російської мови й культури, російська православна церква, школа, комсомол, та останні пляни до централізації науки у Всесоюзній Академії Наук — це головні засоби до осягнення поставленої Москвою цілі.

Та все ж таки в тих умовинах український нарід ставить щоденний спротив і веде затяжну боротьбу за своє ступневе усамостійнювання тими методами й засобами, які на сьогодні він уважає доцільними й можливими. Боротьба ведеться не тільки за рідну мову, але й за свою несфальшовану історію, культуру, науку та релігійне життя. Тут прелеґент навів ряд прикладів — фактів з недавнього минулого, — як докази такого спротиву. Рівнож серед робітництва та колгоспників помітні вияви спротиву, а навіть страйків. Не позаду теж релігійне життя, де щораз більше людей повертається до релігії.

У тому всьому спротиві передову ролю відограє молоде покоління, яке шукає сьогодні правди, правди минулого й сучасного, шукає українських традицій та українських історичних джерел. Відомий свіжий подув молодих сил в українській літературі, що його в цьому році стрінула гостра нагінка партії й змушування до каяття. Це молоде покоління свідоме фактичної вартости УРРС і правильно висловлюється про суверенність тільки на папері.

Прелеґент навів такі вимоги, що їх повинен ставити наш народ:

1. Протиставлятися уніфікаційно-русифікаційним плянам Москви, обороняти не тільки рідну мову й культуру, але й власну історію, Церкву, науку, господарське й економічне життя.

2. Боротьба не повинна на сучасному етапі перемінитися в збройну, бо для такої боротьби немає сьогодні ні умовин ні можливостей, навпаки, вона була б криваво здушена.

3. Участь в цій боротьбі повинні брати всі прошарки народу у взаємній співдії і допомозі.

4. Наш народ чи його діячі культури й літератури повинні нав'язувати контакти з відповідними діячами інших народів СССР і в т. зв. сателітних державах.

5. Українські науковці і мистці повинні домагатися права виїздів за кордон для репрезентації української культури й науки, а студентська молодь повинна домагатися права студій також закордоном — пропорційно до права, яке мають росіяни.

6. Наш народ мусить також перевиховувати ті українські елементи, які ще мають психіку раба і які нехтують рідною мовою, культурою, історією або прямо пильнують тільки своїх шкурницьких елементів.

Для української еміґрації у відношенні до свого народу, прелеґент поставив такі завдання:

1. Старатися не переривати духового й фізичного контакту з народом, навіть, якщо б цей контакт був дуже обмежений. Треба слідкувати за всіми процесами життя нашого народу, реферувати в нашій пресі, передруковувати кращі мистецькі й літературні твори. Домагатися, щоб в культурний обмін, який тепер існує між Америкою й СССР, були включені також українські наукові й культурні діячі та кращі українські мистецькі ансамблі.

2. Вести допомогову працю на користь нашого народу таку, якої не може сьогодні вести він сам, тобто наукові й публіцистичні видання, історичні праці, які правдиво насвітлювали б наше минуле, як і сучасне, політику Москви й методи поневолення. Також інформувати західній світ, роз'яснювати й протестувати проти плянів Москви щодо уніфікації й русифікації. Москва атакує нас (навіть фізично!) не тому, що ми внутрішньо сильні, об'єднані, але тому, що ми вільні, живемо в вільних країнах і що ми не забули за свій народ і Україну.

3. Об'єднати всі наші сили й здійснити також політичну єдність чи координацію наших сил. Від себе прелеґент заявив слідуюче: „Я згідний кожночасно говорити з кожним (українським патріотом) з-поміж нас як і представниками наших центрів і політичних угрупувань... Вважаю, що в кожному політичному середовищі є позитивні акції та пляни, які можна б краще здійснити спільними силами" ...

4. Ми повинні зрозуміти, що наша роля може бути тільки допоміжна, а не керівна у відношенні до нашого народу. Ніхто і ніщо не присене визволення Україні і народові, воно може наступити з волі і боротьби самого народу, шляхом ступневих етапів чи й революцій — при співпраці і допомозі інших народів, а в тому й наших сусідів. Справа наша не визнана і ми не маємо багато приятелів, мусимо тому робити максимальні зусилля, шукати їх і знаходити так в середині СССР як і на зовні.

5. Ми повинні підтримати старання про створення Патріярхату Української Католицької Церкви в Києві і привернення прав Патріярхату Української Православної Церкви. Ми повинні виховувати наших дітей в любові й пошані до України, країни їх батьків, щоб вони не забули, якого вони походження.

Пан Лебедь закінчив свою доповідь такими словами: „Стар採аймося шукати спільних шляхів праці. Шануймо думки інших, навіть, якщо вони протилежні нашим. Критикуймо себе, але не лайкою". Цей заклик відноситься до нас усіх (В тому теж і до наших гумористичних журналів — примітка дописувача).

І. Я.

Посвячення прапора 21-го Відділу Юнацтва СУМА в Ютиці, Н. Й.

Заходом місцевого осередку СУМА при співпраці Батьківського Комітету справлено прапор для юнацького відділу.

Посвячення прапору відбулося в неділю 17-го листопада 1963 року. Всі юні сумівці приступили до св. Причастя. Отець парох Богдан Смик виголосив зворушливу проповідь до молоді. Після Служби Божої о. парох Б. Смик в асисті о. И. Лукасевича та о. Р. Княчиницького перевів акт посвячення прапора. Прапор держав юнак-хорунжий Мирон Мельник і голова батьківського комітету Михайло Дмитрів.

Акт посвячення відбувся в присутності американського і українського національних прапорів, сумівських прапорів з Бінґгемтону, Сиракюз і Рочестеру, пластового куріннoго прапора з Сиракюз та численного громадянства.

Друга частина програми складалася з бенкету, привітів від місцевих і позамісцевих організацій і самодіяльности юнацьких відділів.

Бенкет відкрив голова Осередку СУМА Василь Рабарський, передаючи провід програми тостмайстрові Іванові Федорнякові, який попросив о. Б. Смика провести молитву та поблагословити страву. Перший привіт зложив о. Йосиф Лукасевич від укр. кат. церкви св. Володимира Великого в Ютиці. о. И. Лукасевич пригадав свої юні роки, коли то він бачив море прапорів у Львові в листопадовий день 1918 року, бажаючи юнакам і юначкам дочекати тої щасливої хвилини, щоб вони змогли гордо занести свій прапор до вільної Української Держави.

Отець митрат Орест Іванюк, настоятель укр. автокефальної православної церкви Чесного Хреста в Ютиці закликав молодь любити все, що є українське, а головно не встидатися своєї рідної мови, українських звичаїв і обичаїв. Привіти склали: о. Р. Княгиницький, Богдан Козій (УККА), Ярослава Козій відділ (СУА), інж. Петро Ярмак (ОбВУА), Володимир Запаранюк (УНСоюз), проф. Іван Василик (ОДВУ), Люба Мазурик 34 Курінь Пласту в Сиракюзах). С. Домащук склав привіт від осередку СУМА в Рачестері, Жмур від осередку СУМА в Сиракюз, Е. Курило від осередку СУМА в Бінґгемтоні, Володимир Величко (Провидіння).

Головну промову виголосив представник Головної Управи СУМА з Ню Йорку Евген Гановський.

З деклямаціями виступали сумівчата, яких підготовив виховник юного СУМ Осип Ліщинський. Бездоганно деклямували: Стефко Пилипчук — „Три букви", Маруся Дуб — „Ти не знаєш", Богданко Рабарський — „Обіцянка юного сумівця", Ромцьо Мельник — „Тобі, рідний Краю". Юні сумівці з Бінґгемтону по мистецьки продеклямували збірну деклямацію „І ти колись боролась" Лесі Українки. На закінчення мистецької частини Юний СУМ з Сиракюз, під керівництвом Івана Пігуляка, відтанцювали вправно „Гони вітер" „Гречаники" і „Козачок подільський". . Всіх виконавців програми, публіка обдарувала рясними оплесками. Найбільш зворушливим моментом було, коли о. Богдан Смик проводив присягу перед новопосвяченим прапором юнакові-хорунжому Миронові Мельникові, який перебрав обов'язок берегти новопосвячений прапор.

Під кінець 14 юнаків і юначок одержали з рук представників Головної Управи СУМА пп. Евгена Курила і Евгена Гановського, свідоцтва і відзнаки переходу до старшого Юнацтва СУМ. Бенкет закінчено молитвою, яку провів о. митрат Орест Іванюк. На цьому місті варт подякувати управі Осередка СУМА ім. Юрія Липи в Ютиці та Батьківському Комітетові при осередку, що зуміли згуртувати понад 50 юнаків і юначок при 21-м Відділі Юнацтва СУМ в Ютиці. Велика дяка виховникам Осипові Ліщинському і Іванові Федорнякові, які вложили чимало праці для виховання старшого юнацтва. Їхнє посіяне здорове зерно дало добре жниво.

Варт згадати, що вся ютицька молодь, згуртована при СУМі, є членами Відділу 484 УНСоюзу.

Володимир Запаранюк

Панахида по І. П. Багряному

На прохання Товариства Прихильників Української Народньої Республіки в українських православних церквах Нюарку було відправлено Панахиду по віце-президентові Української Народньої Республіки, письменникові і публіцистові — ген. секретареві ЦК УРДП сл. п. Іванові Павловичеві Багряному.

В Свято-Вознесенській православній церкві Панахиду відправив о. Прот. Біляк. Під час Панахиди співав хор під диригентурою п. П. Шкварка.

В православній церкві Святої Тройці Панахиду відправив о. прот. А. Селепина. Співав хор під керівництвом С. Божаківського.

На обох Панахидах було багато людей. Були люди з інших парафій та інших віровизнань. В обох випадках на почесній варті стояли в одностроях члени молодечої організації ОДУМ.

К. Степовий.

Пригадка ЗУАДКомітету

Згідно з рішенням Сьомих Загальних Зборів Злученого Українського Американського Допомогового Комітету, пригадуємо вослідне усім довжникам ЗУАДКомітету, що в другій половині грудня 1963 р. будуть проголошені в пресі усі імена довжників з поданням суми задовження кожного, коли вони не зголосять своїх адрес і не подадуть вияснення відносно спізнення сплати до 10-го грудя ц. р.

Загальна сума довгу до ЗУАДК-у виносить $80,000. — Число довжників: 1,152. — Звороти довгу та зголошення адрес просимо слати негайно до канцелярії ЗУАДК-у на адресу:

United Ukrainian American Relief Committee
5020 Old York Road
Philadelphia 41, Pa.
Tel.: GL 5-3774

Екзекутива Злученого Українського Американського Допомогового Комітету

Ювілей УНРади у Філядельфії

Старанням Управи Т-ва Прихильників Укр. Народньої Республіки у Філядельфії 1-го грудня в театральній залі Українського Клюбу на Джермантавн евеню влаштовано ювілейну академію для відзначення 15-річчя існування й діяльности Укр. Нац. Ради — передпарляменту в екзилі.

Академію започатковано американським гимном у виконанні П. Манойло. Голова Т-ва проф. П. Чупрун, відкриваючи Академію, відмітив важливе політично-національне значення Укр. Нац. Ради, як об'єднуючого середника української еміґрації й її репрезентанта у вільному світі; згадав щирим словом основоположників УНРади та запросив ушанувати пам'ять тих, що відійшли від нас на вічний спокій, вставанням з місць та однохвилинною мовчанкою.

Доповідь „Українська Національна Рада — здійснений заповіт Симона Петлюри і вислів нашої національної гордости" — виголосив мґр. М. Степаненко — колишній секретар Президії Укр. Національної Ради І і ІІ-ої Сесії.

По доповіді святочна громада прослухала мистецьку програму академії. Н. Терещенко і П. Манойло, володіючи не абияким багатством і силою звуку, прекрасно виконали кілька сольоспівів у фортепіяновім супроводі профес. Лідії Бульби. Захоплено вітала заля тріо бандуристів, панів С. Ковальчука, Н. Ємця та Т. Г. Добре володіючи своїми гарними голосами, вони полонили слухачів високомистецьким співом укр. народніх пісень в супроводі бандур. Співом україн. національного гимну закінчено святочну Академую.

А. Ч.

Українська Вільна Академія Наук у США
НАУКОВЕ ЗАСІДАННЯ
Секції Античної Історії Академії
Доповідь — д-р Неоніла КОРДИШ-ГОЛОВКО:
„Пережитки матріярхату в українському весіллі"
Засідання відбудеться в суботу, 21 грудня 1963 р. о 5-ій год. веч. в будинку Академії: 206 Вест 100-та вул., Ню Йорк

Українська Вільна Академія Наук у США
і
ТЕАТР СЛОВА
ВІДЗНАЧИТЬ 50-ЛІТТЯ СМЕРТИ
ЛЕСІ УКРАЇНКИ
22 ГРУДНЯ 1963 р., о 7 год. 30 хв. веч.
в залі УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
НЮ ЙОРК, ч. 140, 2-га Авеню
ПРОГРАМА:
Вступне слово - Ізідора КОСАЧ-БОРИСОВА, сестра поетки.
Уривки із неопублікованої книги „Хронологія життя і творчости Лесі Українки" — читає Йосип ГІРНЯК.
II
Виступ Театру СЛОВА:
„ІЗ ЛІРИКИ ЛЕСІ УКРАЇНКИ"
Виконавці: Орися АНДРЕЙКО, Марійка ГЛУХА, Лідія КРУШЕЛЬНИЦЬКА, Ольга КИРИЧЕНКО, Леся ЛАВРІНЕНКО, Рома ШУТАН.
Літературне оформлення — Юрій ДИВНИЧ
Музичний супровід — Андрія ШУЛЬ
Мистецький провід — Олімпія ДОБРОВОЛЬСЬКА
Увесь дохід призначений на видання монументальної праці сестри поетки Ольги Косач-Кривинюк: „Хронологія життя і творчости Лесі Українки".

Увага! ДЖЕРЗІ СИТІ та ОКОЛИЦІ! Увага!
В неділю, 22-го грудня 1963 року
о год. 3-ій по пол.
у великій залі УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
МІСЦЕВА ШКОЛА УКРАЇНОЗНАВСТВА
— влаштовує —
ТРАДИЦІЙНУ
ЗУСТРІЧ СВ. МИКОЛАЯ
з дітьми — учнями школи колишніми, теперішніми і майбутніми та їх батьками і всіма, хто шанує наші рідні звичаї.
В ПРОГРАМІ ЗУСТРІЧІ:
Відкриття (дир. школи С. Мухин), деклямації, сценічна картина „Дзвінки св. Миколая", роздача дарунків та розваги.
На свято-зустріч щиро запрошуємо все Українське Громадянство зі своїми діточками.
Склад миколаївських дарунків буде відчинений від години 1-ої до 3-ої по полудні.
УПРАВА Т-ВА „РІДНА ШКОЛА"

УСК Чорноморська Січ, Нюарк, Н. Дж.
запрошує Вас на
НОВОРІЧНУ ЗАБАВУ
ПОЛУЧЕНУ З ТАНЦЯМИ ТА РІЗНИМИ МИЛИМИ НЕСПОДІВАНКАМИ
яка відбудеться
31 грудня 1963 р. Початок о год. 8-ій до ?
в залі УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕНТРАЛІ
180 William Street, Newark, N. J.
До танців приграватиме знана оркестра STARLIGHTERS
Столики можна замовляти кожного вечора між год. 7-9 телефонічно BI 3-9271 або особисто в бартендера „Чорноморської Січі".
Привітаймо гідно і гучно новий Рік 1964.
Вступ $2.50 УПРАВА

Від 24-го грудня 1963 починаючи,
РІЗДВЯНЕ ДОЗВІЛЛЯ НА СОЮЗІВЦІ!
У ВІВТОРОК, 24-го ГРУДНЯ 1963 р.
Свята Вечеря
з традиційними 12-ма стравами
У ВІВТОРОК, 31-го ГРУДНЯ 1963 р.
Зустріч Нового Року
з відповідною програмою
у ВЕЛИКІЙ ОГРІТІЙ ЗАЛІ „ВЕСЕЛКИ"
У ПОНЕДІЛОК, 6-го СІЧНЯ 1964 р.
В навечеря Різдва Христового
Свята Вечеря
Святочний настрій — Коляди
ВИМРІЯНА НАГОДА ДЛЯ ГОСПОДИНЬ ПРИЙТИ НА ГОТОВЕ!
Для ДІТЕЙ і МОЛОДІ:
САНКИ ● СОВГИ ● ЛЕЩАТА
Для ДОРОСЛИХ:
ЛОВИ ● БРІДЖОВИЙ ТУРНІР
Для ВСІХ:
Біленький, крайовий СНІЖОК ● Приємне ТОВАРИСТВО ● Родинна АТМОСФЕРА ● Гостинна СОЮЗІВКА!
Замовляйте місця і вечерю заздалегідь, виповняючи внизу формуляр.

UKRAINIAN NATIONAL ASS'N ESTATE
Kerhonkson, N. Y.
Tel.: 5641
Name: ____________
Address: ____________
Enclosed is reservation deposit $________ for ______
dinner for __________ persons — for ________ day—
from ______________ to ______________

Український Народний Університет
при ООЧСУ і СУМА в Нюарку
повідомляє, що
ПЕРША ЛЕКЦІЯ 1963/64
Зимового Семестра УНУ
В НЮАРКУ
— відбудеться —
в суботу, 21-го грудня 1963 року
в УКРАЇНСЬКІЙ ЦЕНТРАЛІ (Домівка СУМА)
Д-р Михайло КУШНІР
говоритиме на тему:
ЕМІҐРАЦІЯ І КРАЙ
РЕЄСТРАЦІЯ: год. 6:45 — 7:15 веч.
ЛЕКЦІЯ З ДИСКУСІЄЮ: год. 7:15 — 9:00 веч.
УПРАВА УНУ

РІЗДВЯНІ КАРТКИ
В КОЛЬОРАХ З ГАРНИМИ УКРАЇНСЬКИМИ СВЯТОЧНИМИ ПОБАЖАННЯМИ.
Картки виготовлені на підставі оригінальних взірців знаних українських артистів-малярів.
● По 10 центів штука, з конвертами.
● З релігійними взорами 12 за $1.00.
Замовлення просимо слати враз з грішми до
"SVOBODA" — P. O. Box 346 — Jersey City 3, N. J.

ПОВІДОМЛЕННЯ

ЧЛЕНАМ І ВІДДІЛАМ УНСОЮЗУ

Повідомляємо Членів і Відділи УНСоюзу, що з уваги на закінчення року, Головна Канцелярія УНСоюзу мусить замкнути рахунки та здепонувати у банках гроші, одержані від Відділів,

не пізніше, як вполудне 31-го грудня 1963 р.

Гроші прислані пізніше вже не зможуть бути зачислені на 1963 рік. З уваги на це закликаємо всіх Членів УНСоюзу заплатити вкладки, платні в цьому місяці, якнайскоріше, а всі Відділи УНСоюзу, зокрема ті, які часто спізняються з висилкою вкладок, вислати розчислення і гроші так скоро, щоб вони наспіли до Головної Канцелярії не пізніше, як у ВІВТОРОК, 31-го ГРУДНЯ 1963 року до полудня.

Звертається увагу на те, що Відділи, які спізняться з присилкою вкладок, будуть подані як довжники в річному звіті.

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ УНСОЮЗУ

У вівторок, 31-го грудня 1963 року
Початок о 9-ій годині вечора
• • •
Грає відома оркестра В. БОСОГО
ОБ'ЄДНАННЯ ДЕМОКРАТИЧНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ
— влаштовує —
НОВОРІЧНИЙ БАЛЬ ЗУСТРІЧ НОВОГО 1964 РОКУ
В НАЙБІЛЬШІЙ ЗАЛІ
Central Plaza Hall
111 Second Ave. (між 6 і 7 вул.) Main Ball Room (5th floor)
Заля декорована. Місця при столиках запевнені
Буфет і бара у власнім заряді

В першу річницю смерти бл. п. інж. Маркила Ґелецінського

Кожного дня читаємо на сторінках нашої преси про відхід від нас дорогих одиниць. Одним з тих був М. Ґелецінський.

Він був скромний, мало про себе говорив, а коли говорив то з меншою оцінкою, як він був цього варта. Я хочу його згадати, як українця - соборника, релігійну добру та великої чесноти людину.

Маркил Ґелецінський народився в Лежайську в Галичині в шляхетській родині. По смерті батька, коли мав 11 років, доля кинула його до Німеччини на науку.

Війна, в 1914 році, був мобілізований до австрійського війська. Довелося йому молодому тоді старшині пізнати чимало лиха, чотири рази був ранений. На фронті відзначався особливою відвагою. Був відзначений медалями, срібною, золотою та залізним хрестом. Не раз був описаний в українській пресі, (напр. „Українське Слово", 24 серпня 1916 року) як герой-українець, який боровся з нашим відвічним ворогом. Дотепер чудом мав збережені оригінали відзнак і газет. Будучи тяжко раненим, довго перебував в шпиталі Витковицях, а пізніше, як реконвалесцент в Криниці. Покійний дуже шкодував, що не міг брати участи в таких важких для нас визвольних змаганнях 1917 - 19 роках.

Під цим пам'ятником лежить Маркил Ґелецінський, проєкт пам'ятника зробила його донька.

По війні, після видужання, продовжував студії в Ярославі, а пізніше в Ґданську. Отримавши кваліфікацію, будівельника інженера, дістав працю організувати чотирилітню технічно будівельну школу на Волині в Крем'янці та бути її директором. Був вдоволений, що здійснилась його мрія бути поміж українським населенням. Покійний на фронті пізнав волиняків, їхню інтеліґентність, гостинність та співчутливість.

Не легко було зорганізувати школу і заповнити її місцевим елементом, бо школа була залежна від польської шкільної кураторії. Але покійний мав добрі організаторські здібності і йому вдалося зорганізувати школу і заповнити на 95% українськими хлопцями. Не подобалось це шкільній кураторії, прислали директора по своїй вподобі, а покійному дали місце вчителя-інструктора теоретичних і практичних лекцій. Хотіли, щоб він виїхав з „кресув всходніх".

М. Ґелецінський одруживяк тільки міг, втриматись, щоб допомогти нашій молоді. Боронив її на конференціях та підтримував на дусі.

В таких несприятливих умовах покійний перебув 15 літ. За це мав моральне вдоволення, що багато наших хлопців закінчило фахову школу, чого нашим людям так бракувало. Він також платив роками за деяких учнів в українській гімназії.

М. Ґелецінський одружився в національно свідомій українській родині, в якій часто українці знаходили підтримку, чи то матеріяльну, чи моральну. За це всю родину переслідували.

В 1939 році прийшли червоні визволителі. Почали переорганізовувати школу, мовляв, на заході низький рівень науки. Цю школу, де вчив покійний, зліквідували.

Після безлічі перевірок, за кілька місяців дістав працю робити пляни знаного Ліцею Крем'янецького. Прикра була ця робота, бо майже кожного дня треба було ходити на мітінґи, які тривали до півночі при досить тяжкій атмосфері. Тяжко було вибути морально і покійний зійшов з очей своїх працедавців.

Війна 1941 року, нові окупанти, — німці. Покійний старався як міг допомогти своїм людям. Брав активну участь у формуванні українського життя, знаючи німецьку мову, чого нашим людям бракувало. В порозумінні з українським громадянством обняв працю директора Промислової Централі.

Про створення УППА на Волині та її героїчну боротьбу з окіпантом в обороні своєї батьківщини всі знають. Покійний з іншими, а особливо з одним доктором ветеринарії, неабияк наражали своє життя, допомагаючи нашим героям медикаментами, одіжжю, взуттям і т. д.

Найгірше, що ворог не спав, і в один із страшних днів 17 червня 1943 р. в Крем'янці були виарештовані з родинами національно свідомі українці. Лише той залишився, кому вдалося втекти. Поміж арештованими також був покійний, його дружини сестра з трьохлітньою дитиною і братом. З крем'янецької в'язниці з іншими в'язнями був перевезений до рівенської в'язниці. Чим була тоді рівенська в'язниця для людей, а особливо для українців, це люди знають.

Хотіло Боже провидіння, що із того пекла частині наших людей вдалося врятуватись і поміж тими щасливцями був М. Ґелецінський. Змучений морально та фізично, голодом і побоями, не маючи змоги відпочити і полічитись, взяв дружину з малими дітьми та з приятелем такої самої долі вирушив упівськими дорогами на захід. В надії, що коли щасливо перейде кордон, то відпочине в своєму родинному місті. І тут було щастя в нещастю, в дорозі довідався, що в його місті були вимордовані національно свідомі українці, в тому числі кількох з родини покійного.

Такі страшні події скерували його далі на захід. Попав з родиною в Берлін, і те страхіття пережив. Після капітуляції Гітлерівського режиму покійний з родиною опинився в таборах в Байройті, Фісені, а пізніше Міттенвальді. Найтяжчий до життя був Міттенвальд.

По кількох літах скитання прийшло запотребовання на будівельних фахівців до Америки й Канади. Багато було бажаючих, але мало знали цей фах. Щоб допомогти своїм людям. М. Ґелецінський безплатно зорганізував будівельні курси. За цим фахом багато виїхало людей, а особливо інтелектуалів. Такою ж дорогою виїхав і М. Ґелецінський з родиною до Твин Ситі, Міннесота. Не легка була робота на будові, бо покійний не був фізично загартований для того. У вільні хвилини працював над собою, щоб дістати працю за місцевими вимогами по своєму фаху. Помітно почав підупадати на здоров'ї. Помимо сталого лікування в докторів спеціялістів, не вдалось врятувати його від невблаганої смерти. — 17-го грудня 1962 не стало його поміж нами.

Був покійний дуже вдоволений, як міг допомогти своїй поневоленій Батьківщині, людям, а особливо шкільній молоді. Радів, що мав стільки сили волі, що не втопився в морі чужинецьких впливів. Був щасливий в подружньому житті.

Маркил Ґелецінський був членом „Просвіти" та інших українських установ. Належав до Ліґи Політичних В'язнів, його ім'я згадане в книжці „В німецьких млинах смерти". У Твин Ситі був членом Спряння УНРаді. Допомагав матеріяльно УККА, ЗУАДК, Церквам.

Залишив у великому смутку дружину та дітей, і по всьому світі розсіяну рідню. **Н. В.**

Читайте українські книжки й газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

НАЙКРАЩИМ ДАРУНКОМ

ПІД ЯЛИНКУ

— є —

СТУДИНА (КАЛЕДЖОВА) ГРАМОТА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ,

яка запевнить Вашим дітям та внукам — навіть коли б Вас не стало й не було кому платити вкладок! — високі студії — ключ до щасливого життя.

ВАШІЙ ДИТИНІ,

ВАШОМУ ПРИЯТЕЛЕВІ

І ВАМ САМИМ

НАЙЦІННІШИЙ ПОДАРУНОК ПІД ЯЛИНКУ

UKRAINE: A Concise Encyclopaedia

Англомовна Енциклопедія Українознавства

під головною редакцією

проф. д-ра Вол. КУБІЙОВИЧА

ЯКА ТІЛЬКИЩО ПОЯВИЛАСЯ В ЛЮКСУСОВОМУ ВИДАННІ УНІВЕРСИТЕТУ В ТОРОНТІ

КНИГА МАЄ 1,215 СТОРІНОК ДРУКУ ТА ПОНАД 600 ІЛЮСТРАЦІЙ, В ЦЬОМУ Й КОЛЬОРОВІ ТАБЛИЦІ УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА.

У цій книзі надруковані наукові, джерельні матеріяли в головних розділах:

- ЗАГАЛЬНІ ІНФОРМАЦІЇ
- ФІЗИЧНА ГЕОГРАФІЯ й ПРИРОДА УКРАЇНИ
- ЛЮДНІСТЬ УКРАЇНИ
- ЕТНОГРАФІЯ
- МОВА
- ІСТОРІЯ
- КУЛЬТУРА
- ЛІТЕРАТУРА

Ціна цієї великої книги буття Українського Народу тільки $37.50

З УВАГИ НА ОБМЕЖЕНИЙ ТИРАЖ КНИЖКИ, ТІЛЬКИ НЕГАЙНЕ ЗАМОВЛЕННЯ МОЖЕ ЗАПЕВНИТИ ЇЇ ДОСТАВУ.

Замовлення, разом з належністю, приймає Головна Канцелярія УНСоюзу.

To: UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.
81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J., U.S.A.

I hereby order the first volume of Ukraine: A Concise Encyclopaedia published by the University of Toronto Press.

Enclosed is (a check, money order) for $..........

Please send the copy to the following address:

Name ....

No. .... Street ....

City .... State ....

Українська хроніка

● **Вечір Спілки Українських Журналістів в Америці (СУЖА)** відбудеться в п'ятницю 27 грудня ц. р. в Літературно-мистецькому Клюбі в Ню Йорку з такою програмою: Любов А. Дражевська промовлятиме на тему „Вільний час і аметисти", д-р Роман Кришгальський: „Любов і ненависть", Михайло Островерха: „Фраґменти з подорожі по Італії" і Остап Тарнавський: „Поезія в Україні". Початок о год. 8 вечора.

● **Український мистець Яків Гніздовський** осягнув новий успіх. „Ню Йорк Таймс" з 10 ц. м. повідомив, що американська „Академі оф Артс енд Леттерс", яка міститься при Бродвею і 155 вулиці в Ню Йорку закупила з своєї недавньої мистецької виставки 11 картин, щоб дарувати їх різним американським музеям. Між закупленими картинами є й „Нюйоркський пейсаж", олія, Якова Гніздовського. Названий мистець виступав недавно, в грудні ц. р., з кількома своїми графіками разом із сімома американськими мистцями в „Леслі Фліґел Ґеллері" при 81-65 Леффертс Булевард в Кю Ґарденс на Квінсі в Ню Йорку.

● **Вечір на тему „Проблеми українського мистецтва на еміґрації"** відбудеться заходом Клюбу Круглого Стола у Ню Йорку в п'ятницю 20 грудня 1963 р. в залі Українського Інституту Америки при 2 Іст 79 вулиця у Ню Йорку. Доповідатимуть мистці — Антін Малюца і Юрій Соловій. В дискусії візьмуть участь запрошені українські мистці і письменники. Початок о год. 7.15 веч.

Платівкова фірма „Ікар" в Шикаґо вшанувала 100-літні роковини народин Миколи Лисенка випуском платівки творів того нашого мистця у високомистецькому виконанні видатних міжнародних музик — скрипаля Франсуа Д'Альберта і піяністки Катерини Завер Смит. Платівка вийшла у серії „Безсмертна музика". Технічно — бездоганне виконання на „Гайфіделіті" і на „стерео" апаратіти в студії „РСА Віктор". Названа фірма розсилає цю платівку до університетських і коледжських бібліотек тапередала її також Конґресовій бібліотеці у Вашинґтоні.

● **2-гий Курінь Пластунок, Юначок, ім. Лесі Українки в Ню Йорку,** вшановує Ювілей своєї Патронки окремою програмою, в п'ятницю, дня 20-го грудня ц. р. в рамках вечорів Літературно -Мистецького Клюбу. В програмі: реферат, рецитації, мистецьке читання, сольоспіви в супроводі бандур, мельо - деклямація в супроводі фортепіяно. Участь беруть: пл. сен. Леся Храплива та юначки: Лілея Волянська, Богданна Волянська, Марія Витвицька, Оксана Гідей, Віра Качмарська, Ася Керод, Люба Кузишин, Оксана Макарушка, Сяня Мотиль, Марія Пришляк, Лідія Шуль, Дарія Якимчук і новачка Юліяна Осінчук. — Початок о год. 8-ій веч.

Загальні Збори „Зарева" у Клівленді

23 листопада відбулися в Пластовім Домі міста Клівленду Річні Загальні Збори Українського Академічного Товариства „Зарево" — клітини в Клівленді, при участі поверх 30-ти членів і гостей.

Зборами проводив уступаючий голова — інж. Дмитро Місько як предсідник.

Першою точкою було висвітлення діяпозитів з України, що їх зняли панни: Маруся Попович, Анна Труш. Цей фільм (зложений з діяпозитів) був тим непересічний, що може перший раз совєтські власті дозволили свідомим українським еміґрантам фотографувати типічне українське село (до речі рідне село одного присутнього на Зборах). Фільм із села зробив на нас пригноблююче враження. Бо тоді, як Москва, відбудовує й взагалі вдержує в чепурному вигляді українські міста, то українське село дослівно розкладається. Тиск диктатури північного варвара яскраво відбивався в очах нужденних українських селян.

Слідуючою точкою зборів були дві доповіді, виголошені уступаючим головою Клітини інж. Міськом й організаційним референтом К. П. „Зарева" Богданом Гасюком, на тему „Українське Академічне Товариство „Зарево" та його завдання.

Обидва доповідачі в основному дійшли до заключення, що український студент американських високих шкіл чи абсольвент тих же шкіл несе тяжкий й відповідальний обов'язок супроти своєї нації. Він може гідно віддати свій довг Нації шуканням нових ефектовних метод боротьби за її духову й фізичну самостійність й активізуватися в цій боротьбі.

Сучасний молодий український еміґрант з вищою освітою мусить мати свої переконання, свій світогляд. Але й його переконання й його світогляд мусять бути побудовані на реальній аналізі й оцінці сучасности, а не на сумі принагідно й на посміх докупи з собою непов'язаних фраз.

По довгій й цікавій дискусії, що затяглася майже до півночі вибрано Управу Клітини, що її оголила панна Христина Волинець.

А. Б.

Ініціятивний Комітет для вивчення минувшини Ярославщини

9 листопада відбулися у Філядельфії в домі п. Олекси Лиса сходини ініціяторів для вивчення минувшини Ярославщини.

Явилися о. Кобрин б. парох Порохника і б. декан, пп. А. Траска, інж. І. Сірий, інж. М. Каплистий, О. Дражновський, М. Бохно, пані О. Кандова, Р. Плахта, д-р М. Рибак і О. Лис.

Президія сходин складалася з о. Кобрина, предсідника, п. А. Траски м. предсідника, інж. І Сірого, секретаря.

В дискусії над справою розпочаття та зорганізування праці над вивченням минувшини Ярославщини, і над виданням збірної праці друком, виявилося, що були вже заходи зорганізувати відповідний осередок праці, але ця річ досі не вдалася.

Постановлено звернутися до б. ярославців, які мешкають в Америці, Канаді та інших місцях нового поселення, щоб на місцях закладали гуртки, списували точні адреси б. ярославців та пересилали до ініціятивного комітету, щоб поодинокі особи й місцеві гуртки ініціювали писання споминів чи наукових праць у тій справі, щоб взяли під увагу історію Ярославщини, топографію, природні умовини повіту і околиць, структуру населення, його національність, освіту, культуру, мистецтво, а також описувати сильветки наших заслужених осіб не лиш для Ярославщини, але також для цілої України, описати сильветки упалих за волю України і життєписи наших визвольницьких ветеранів, працівників на полі релігійному, культурно-просвітньому, кооперативному, сільсько-господарському та приватного промислу, збирати світлини і т.д.

Ці тимчасові проєкти праці ініціятивного комітету присутні одобрили. Ініціятивний комітет уконституувався так: А. Траска — голова, пані О. Кандова — заст. голови, О. Лис — секретар, інж Л. Подоляк — касієр, а В. Дмитренко та М. Бохно — члени комітету.

Постановлено, що тимчасовий осередок праці Комітету буде у Філядельфії.

Знаємо, що справа вимагає не лиш багато трудів та витрати багато часу, і що до того треба матеріяльних середників. У тій цілі досі зібрано на початок дол: 117. Комітет сподівається, що на ту ціль вплинуть від б. ярославців поважні зачети.

Постановлено скликати в найближчій будучності усіх зголошених до праці ярославців, щоб при їх помочі вже усталити склад діючого комітету, та передискутувати остаточний плян праці для редакційної комісії, яку на тих зборах мають вибрати.

Усі зібрані матеріяли, листи, запити, інформації, посилки, та грошові перекази для матеріяльної помочі для праці прохається тимчасово, аж до дальшого вирішення слати на адресу секретаря: Olexa Lys, 801 N. 24th Street, Philadelphia 30, Pa., під якою то адресою міститься тимчасовий осередок праці комітету.

О. Л.

● ПРАЦЯ ●
● HELP WANTED MALE ●

MOULDERS — Experienced, Bench & Floor, "Aluminium". Добра платня, постійна праця,

Приємні умовини праці.

Call 516 PI 7-5787 або по 8-ій год. веч. GL 6-8889

● BUSINESS OPPORTUNITY ●

Donut Haven of Flatbush Ave. ПЕКАРНЯ модерна і гарна. Тиж. дохід $800, можна збільшити. Доск. положення. Поміркована ціна на скорий продаж. Огляньте, спішіть, не пропустіть нагоди. Tel.: UL 6-9809 Till 3 P.M. (Home HI 1-7220 по 3-ій год. по пол).

BROOKLYN — DELICATESSEN —GROCERY. Добре проспаруючий бизнес. Ідеал. для спільників або подружжя. Ціна на скорий продаж. Один власник 24 р. Оборот понад $2000, літом більше. Доск. нагода, огляньте. Телеф. власника SH 3-1520

● REAL ESTATE ●

НА ПРОДАЖ!
(На Фльориді)

Хто заінтересований тропікальним кліматом в чудовій, теплій Маямі, Фльорида? Маємо на продаж 3 муровані доми, апартаменти і готелеві кімнати. Все умебльоване і вироблений бизнес. Пишіть аба телефонуйте (властителі)

Mr & Mrs Wenglowskyj
844 S. W. 2nd St., Miami 36, Fla.
Tel.: FR 9-1266 after 6 P.M.

ASTORIA, N. Y.

5 род. і склеп, мур., наріжний, олива, 4 ґаражі, готів. $8.000, ціна $32,500.

6 род. мур. олив., 5 кім. мешкання вільне, сабвей, готівки — $6.000, ціна $34.900.

MARATHON REALTY
31-87 — 32nd St., Astoria, L.I.
близ. Broadway
YE 2-3550
Питати мґр. Остап ФІРЧУК

ELMHURST — 9 кім. дім, 5 спалень, ґараж, підвал, віконниці і сітки, дашки над вікнами, фронтова веранда, 2 позаду, 5 хвил. пішки до сабвею і St. Bartholomew Church. Досконале купно. Огляньте. $25,500. Тел. власника HI 6-8189

CONEY ISLAND — Flatbush Area. КРАМНИЦЯ порожна, готова до провадження, 4 кім. позаду і прив. вхід. 5 кім. на горі винаймається за $85.00, олив. піч, вел. город, мур. дім. Догідно до всього, бл. комун., склепів, шкіл, домів праці. Досконале купно, ціна на скор. продаж. $16,500. Тел. власника UL 9-4264

ASTORIA — 6 род. відокремлений мур. дім, 4 кім. апарт., 2 ґаражі, саб. зупинка, мар. сходи. Рент $5,100. Ціна $36,000. Готівки $12,000.
LONG ISLAND CITY REALTY
RA 6-1011

HICKSVILLE, L. I. COLONIAL 3 спальні, $1\frac{1}{2}$ лазнички, вик. підвал, 86 × 100 площа, кілька кроків до склепів і поїзду, бл. шкіл і домів праці. Можна дістати вел. морґедж. Ціна тільки $19.000 на скорий продаж. Треба оглянути, щоб оцінити. Тел.: (516) GE 3-2462

Читайте українські книжки й газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

КОЛИ ПОДОРОЖУЄТЕ:

- АВТОМ власним або чужим
- АВТОБУСОМ
- ПОЇЗДОМ
- ЛІТАКОМ чи
- КОРАБЛЕМ

всюди і завжди хороніть Вас

акцидентова грамота УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

СУБОТА, 21-го ГРУДНЯ 1963 р.:

НЮ ЙОРК, Н. Й. Т-во „Дністер" 361 Відд. повідомляє своїх членів, що РІЧНІ ВИЗНЕСОВІ ЗБОРИ о год. 7:30 веч. у власній Домівці, 119 Ave. A. Явка членів обов'язкова — За Управу: Д-р В. Вишиваний, предс., М. Еляів, секр.

НЕДІЛЯ, 22-го ГРУДНЯ 1963 р.:

ДІТРОЙТ, Міш. Річні збори Т-ва ім. І. Мазепи 183 Відд. в год. 1:30 по пол. в УНДомі, при Мартин вул. На денному порядку: Звіти членів Управи за 1963 р. і вибір нової управи на 1964 рік. — За Управу: А. Животко, предс., П. Залуга, секр.

ПОНЕДІЛОК, 30-го ГРУДНЯ 1963 р.:

МАЯМІ, Флорида. Річні збори 368 Відділу о год. 7-ій вечора, в приміщенні Українсько-Американського Клюбу при 3595 N. W. 35th St., Маямі, Фла. Проситься членів з'явитись на збори. — Управа.

Посмертні згадки

АННА МЕЛЬНИК, довголітня членкиня 367 Відділу УНСоюзу в Рочестері, Н. Й., померла 12 жовтня 1963 року. Покійна народилася в 1894 р. в с. Завадка, пов. Калуш, Україна. До ЗДА прибула 1914 р. Покійна ввесь час працювала для своєї Церкви і Українських справ. Покійна була одною з організаторів відділу Союзу Українок та головою Відділу через довгі роки. Полишила в смутку мужа Антона, 5 синів, Михайла, Богдана, Івана, Григорія й Степана і 12 внуків. Похорон відбувся 16 жовтня ц. р. з похоронного заведення до церкви св. Йосафата, а відтак на цвинтар Голі Сиполкер, при участи Родини, Членів Союзу Українок, Знайомих і Членів Товариства.

Вічна Їй Пам'ять!
Василь Попович

СЕНЬКО ГЛАД, член 149 Відділу УНСоюзу в Лакавана, Н. Й., помер 20 серпня 1963 року. Народжений в Людвіківці, повіт Тернопіль, Україна в 1888 р. До УНС вступив 1911 р. Покійний полишив в смутку дружину Александру, 3 синів, 2 доньки, 13 внуків і 13 правнуків. Похорон відбувся з церкви Св. Духа на цвинтар Holy Cross в Ridge Road, Лакавана, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Управа Відділу

ІВАН КАШИЦЬКИЙ, член Т-ва Клюб Поступовий 70-ий Відділ УНСоюзу в Джерзі Сити, Н. Дж. помер 26 жовтня 1963 р. на 48-му році життя в Hackettstown, N. J. Покійний походив з с. Руське, пов. Перемишль, Україна. Полишив у смутку дружину, батька і матір, 2 братів і сестру в Україні та 2 сестри у Франції. Похорон відбувся 29 жовтня ц. р. з похоронного заведення до церкви св. Миколая, а відтак на цвинтар Piquist Union, N. J.

Вічна Йому Пам'ять!
П. Костик, секр.

ОЛЕНА ЛУЦИШИН, довголітня членкиня С-ва Рождества Пресв. Богородиці 36 Відділ УНСоюзу в Рочестері, Н. Й., померла 25 жовтня 1963 р. Покійна народилася 6-го січня 1884 р. в с. Жовчів, пов. Рогатин, Україна. Полишила у великому смутку мужа Франка, зам. дочку Софію і сина Івана з невісткою, 5 внуків, в Україні сина Івана і зам. дочку Катерину з внуками. До УНСоюзу вступила 1922 року. Щира і жертвенна і опікунка новоприбулих. Похорон відбувся 30 жовтня ц. р. з похоронного заведення до церкви св. Йосафата, а відтак на цвинтар Holy Sepulchre при участі Родини, Знайомих, Членів Сестрицтва, Золотого Хреста і Членів Клюбу Сестрицтва.

Вічна Їй Пам'ять.
Софія Гунька, секр

ARKA Company DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St.
Tel.: GR 3-3550, New York City
На дарунки; мистецькі альбоми з України, цікаві видання, книжки — через „АРКУ"

ВИСИЛКОВЕ БЮРО
Roman Parcel Service
141 2nd Ave., New York City
Tel.: GR 5-7430
— висилає —
ПАЧКИ з одягом і харчеві, авта, холодільні, машини до шиття, мотоцикли, ровери, машини до прання.

● ДО ВИНАЙМУ ●

В НЮАРКУ до ВИНАЙМУ
КІМНАТА
ДЛЯ САМІТНЬОГО.
Кликати ES 2-8587

Тепер висвітлюється

АМЕРИКАНСЬКА ПРЕМ'ЄРА!
В магічних кольорах
„Ніч перед Різдвом"
за безсмертним ГОГОЛЕМ
КОЛЯДКИ
і ЧУДОВА МУЗИКА
CAMEO 8th AVENUE Near 44th St.
Tel.: JU 6-8534

● РІЗНЕ ●

SCHALLER & WEBER
"THE HOUSE of QUALITY"
1654 2nd Ave., New York
28-28 Steinway Ave., Astoria
56-54 Myrtle Ave., Ridgewood
310 Front Street, Hempstead
41-06 Main St., Flushing, L. I.

ЗЕЛА, ЯКІ БУЛИ УЖИВАНІ ВІД ТИСЯЧУ РОКІВ І ПРИНОСИЛИ ПОЛЕГШУ ПРИ БАГАТЬОХ НЕДОМАГАННЯХ

ПОРУЧАЄМО ТАКІ:

На ревматизм — Elde Root 100 пігулок — $4.00;
На болі нирок і міхура — Hebkaps, No. 85 — 100 пігулок — $4.00;
На високе тиснення крови — H.B.T. — 100 піг. — $4.00;
На нерви — зелові пігулки No. 91 — 100 піг. — $4.00;
При „зміні життя" — Hot Flashes Corn Seal Compound піг., 100 — $4.50;
При запаленні жовчевого міхурчика — GBT пігулки — 100 — $4.00;
При болях шлунка Ulcerine — сконцентрований екстракт зел — $1\frac{1}{2}$-місячне лічення — $6.50.

KIEHL PHARMACY, Inc.
Заснована 1851.
Chemists and Druggists
109 3rd AVENUE
поміж 13-ою і 14-ою вул.
NEW YORK, N. Y.

● Funeral Directors ●

Theodore WOLINNIN, Inc.
Директор
Похоронного Заведення
123 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. (9)
Tel.: GR 5-1437
СОЛІДНА ОБСЛУГА.

Петро ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ.
Контрольована температура.
Модерна каплиця до ужитку ДАРОМ.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

ТАРЗАН, ч. 5157. Атака на лева! !

KNIFE DRAWN, WITH A GUTTURAL SNARL, TARZAN LEAPED TOWARD THE ANIMAL. NUMA WHEELED ABOUT IN DEFIANCE--

BUT THE CHARGING IMPACT FROM HIS POWERFUL MAN-FOE SENT HIM SPRAWLING TO THE GROUND!

Витягнувши ніж, Тарзан із горляним бурчанням прискочив до тварюки. Нума звернувся до нього на цей виклик...

Але сильний удар могутнього людського ворога повалив його на землю!